

JUSTITSMINISTERIET
Udlændingeafdelingen

Dato: 23. august 2013
Kontor: Udlændingekontoret
Sagsbeh: Mette Kjolby Miller-
Harris
Sagsnr.: 2013-960-0018
Dok.: 874702

UDKAST

Forslag til

Lov om ændring af udlændingeloven og kildeskatteloven

(Udvidet adgang til registersamkøring, bemyndigelse til at fastsætte regler om anvendelse af ansøgningsskema eller en digital løsning, ændring af reglerne om opsættende virkning i sager om humanitært ophold, eftersøgning af familiemæssigt netværk og overførsel af klagesager fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 863 af 25. juni 2013, som ændret senest ved [...], foretages følgende ændringer:

1. I § 2 a, stk. 2, indsættes efter ”Cypern”: ”, Kroatien”.
2. I § 9, stk. 12, nr. 6, ændres ”§ 11, stk. 3, nr. 7,” til: ”§ 11, stk. 3, nr. 8,”.
3. I § 9, stk. 31-33, ændres ”Den økonomiske sikkerhed efter stk. 4 kan efter anmodning nedsættes” til: ”Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning nedsætte den økonomiske sikkerhed efter stk. 4”.
4. I § 9 g indsættes før stk. 1 som nye stykker:

”Justitsministeren kan fastsætte regler om, at en ansøgning, der indgives til Udlændingestyrelsen i henhold til denne lov eller bekendtgørelse om

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

udlændinges adgang her til landet, skal indgives ved anvendelse af et ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at en ansøgning, der indgives til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering i henhold til denne lov eller bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet, skal indgives ved anvendelse af en digital ansøgningsløsning, som Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Stk. 3. En ansøgning omfattet af regler fastsat efter stk. 1 og 2 kan afvises af Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, hvis den ikke indgives ved anvendelse af et ansøgningskema eller ved digital selvbetjening, medmindre andet følger af EU-reglerne.

Stk. 4. Hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende et ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning, skal Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end fastsat i regler udstedt i medfør af stk. 1 og 2.

Stk. 5. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering kan ud over de i stk. 4 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved anvendelse af et ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ved at modtage ansøgningen på anden måde end fastsat i regler udstedt i medfør af stk. 1 og 2, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage ansøgningen på anden måde end fastsat i regler udstedt i medfør af stk. 1 og 2.

Stk. 6. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.”

Stk. 1-3 bliver herefter stk. 7-9.

5. I § 9 h, stk. 4, ændres ”§ 9 g, stk. 2 og 3,” til: ”§ 9 g, stk. 3, 8 og 9,”.

6. I § 9 i, stk. 7, ændres ”Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser” til: ”Undervisningsministeren”.

7. § 33, stk. 4, affattes således:

”Stk. 4. En ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b har ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.”

8. Efter § 40 d indsættes:

”§ 40 e. Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Statsforvaltningen foretager i egne sagsbehandlingssystemer den endelige registrering af følgende oplysninger om udlændinge, der ikke er omfattet af § 1, og som meddeles opholdstilladelse efter §§ 7-9 f eller 9 i-9 n eller får udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6:

- 1) navn,
- 2) fødselsdato,
- 3) fødselsland og
- 4) statsborgerskabsforhold.”

9. § 42 a, stk. 4, 3. og 4. pkt., ophæves.

10. I § 42 a indsættes efter stk. 13 som nyt stykke:

”Stk. 14. Udlændingestyrelsen kan fastsætte nærmere regler om Udlændingestyrelsens eller udlændinges afholdelse af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. stk. 1-4, herunder om beregningen af udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt gennemsnitstakster for en given ydelse over en given periode.”

Stk. 14 bliver herefter stk. 15.

11. § 44 a, stk. 6, ophæves.

Stk. 7-12 bliver herefter stk. 6-11.

12. I § 44 a, stk. 10, der bliver stk. 9, indsættes i 1. pkt. efter ”arbejdstilladelse efter denne lov,”: ”oplysninger om udlændinge, der har opnået beskæftigelse i medfør af § 14 a,”.

13. I § 44 a, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres i 1. pkt. ”at en udlænding overholder betingelserne for opholdstilladelsen, registreringsbeviset eller opholdskortet, jf. § 6” til: ”at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen, registreringsbeviset eller opholdskortet, jf. § 6, overholdes”.

14. I § 44 a, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres i 2. pkt. ”udlændinge” til: ”berørte personer”.

15. I § 44 e, stk. 2, ændres ”§ 9 c, stk. 1,” til: ”§ 9 i, stk. 1,”.

16. I § 46, stk. 1, ændres ”§ 9, stk. 22 og 23,” til: ”§ 9, stk. 22, 23 og 31-33,”.

17. I § 46, stk. 2, § 46 c, stk. 1, og to steder i § 47, stk. 2, ændres ”§ 4 a, stk. 3,” til: ”4 a, stk. 2,”.

18. I § 46, stk. 3, udgår ”2. pkt.,”

19. I § 46 a, stk. 1, ændres ”§ 9 g, stk. 1,” til: ”§ 9 g, stk. 3-5 og 7,”.

20. I § 46 a, stk. 1, ændres ”§ 42 a, stk. 7, 1. pkt.,” til: “§ 42 a, stk. 7, 3. pkt.,”.

21. I § 47 b, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., ændres ”§§ 9, 9 a eller 9 c-9 f” til: ”§§ 9, 9 a, 9 c-9 f eller 9 i-n”.

22. I § 47 b, stk. 1, 3. pkt., og § 47 b, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter ”§§ 9-9 f”: ”eller 9 i-n”.

23. § 48, 5. pkt., affattes således:

”De afgørelser, der er nævnt i 1. pkt., kan påklages til Udlændingenævnet, jf. § 52 b, stk. 5, og de afgørelser, der er nævnt i 2.-4. pkt., kan påklages til justitsministeren, jf. dog 7. og 8. pkt.”

24. Efter § 48 f indsættes:

”§ 48 g. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 9, stk. 31-33, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.”

25. § 52 a, stk. 10, affattes således:

”Stk. 10. Udlændingenævnet fastsætter selv sin forretningsorden.”

26. I § 52 b, stk. 1, nr. 3, indsættes efter ”lovligt forfald, jf.”: ”§ 9, stk. 30, og”.

27. § 52 b, stk. 1, nr. 5, affattes således:

”5) Afgørelser om afvisning af indgivelse af ansøgninger om opholdstilladelse efter § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 6, og § 9 f, stk. 8, jf. nr. 1 og 2, samt afgørelser om afvisning af en ansøgning om opholdstilladelse, jf. § 47 b.”

28. I § 52 b, stk. 1, indsættes efter nr. 8 som nye numre:

”9) Afgørelser om lovligt forfald, jf. § 9, stk. 32.

10) Afgørelser om ophævelse af indrejseforbud, jf. § 32, stk. 7 og 9.

11) Afgørelser om fremmedpas.”

29. I § 52 b indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

”Stk. 5. Udlændingenævnet kan endvidere behandle klager over politiets afgørelser om afvisning, jf. § 28, stk. 1-4.”

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

30. I § 52 b, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres ”stk. 1-4” til: ”stk. 1-5”.

31. I § 56 a, stk. 6, nr. 6, ændres ”§ 1” til: ”§ 1 a”.

32. I § 56 a, stk. 9, 1. pkt., ændres ”Udlændingestyrelsen iværksætter med samtykke fra et barn, der er omfattet af stk. 1,” til: ”Udlændingestyrelsen skal efter ønske fra et barn, der er omfattet af stk. 1, bistå barnet med at iværksætte”.

33. I § 56 a, stk. 10, 1. pkt., ændres ”iværksætter” til: ”skal om muligt iværksætte”.

34. I § 56 a, stk. 10, 2. pkt., ændres ”iværksætter endvidere” til: ”skal endvidere om muligt iværksætte”.

35. I § 56 a, stk. 11, udgår ”9 og”.

36. I § 60, stk. 1, udgår ”§ 16, stk. 2,”

37. I § 60, stk. 1, ændres ”§ 42 a, stk. 7, 2. pkt., og § 42 a, stk. 8, 2. pkt.,” til: ”§ 42 a, stk. 7, 4. pkt., og § 42 a, stk. 9, 2. pkt.”.

38. I § 60, stk. 2, 2. pkt., udgår ”, stk. 1”.

§ 2

I lov nr. 1511 af 27. december 2009 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), bemyndigelse til at fastsætte regler om studieaktivitet m.v.) foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* De dele af lovens bestemmelser, som ikke i medfør af *stk. 1* er sat i kraft for Færøerne og Grønland, kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger”.

§ 3

I kildeskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1403 af 7. december 2010, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 430 af 1. maj 2013 og senest ved § 7 i lov nr. 894 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 5, 2. pkt.*, indsættes efter ”*stk. 1, nr. 1*”: ” og 13-21”.

2. I § 48 B, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter ”§ 2, *stk. 1, nr. 1*”: ” og 13-21”.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den [...]

Stk. 2. § 1, nr. 7, finder alene anvendelse for udlændinge, der indgiver ansøgning om humanitær opholdstilladelse efter § 9 b efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 3 har virkning fra og med indkomståret 2014.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

2. Krav om anvendelse af papirbaserede ansøgningskemaer eller digitale løsninger

2.1. Gældende ret

2.2. Forslaget

2.2.1. Obligatorisk anvendelse af papirbaserede ansøgningskemaer eller digitale løsninger

2.2.2. Afvisning af en ansøgning, der ikke indgives ved brug af et papirbaseret ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning

2.2.3. Forholdet til anden relevant lovgivning

2.2.4. Hvornår anses en digital meddelelse for at være kommet frem?

2.2.5. Persondataskyttelse

2.2.6. Afskæring af klageadgang

2.2.7. Forholdet til EU-retten

3. Opsættende virkning i sager om humanitær opholdstilladelse

3.1. Gældende ret

3.2. Forslaget

4. Registrering af udlændinges grundlæggende personoplysninger

4.1. Gældende ret

4.2. Forslaget

5. Udvidet adgang til registersamkøring

5.1. Gældende ret

5.2. Forslaget

5.3. Forholdet til persondataloven

5.4. Forholdet til EU-retten

6. Ophævelse af adgangen til at indhente oplysninger i Arbejdsmarkedsportalen

6.1 Gældende ret

6.2 Forslaget

7. Bemyndigelse af Udlændingestyrelsen til at fastsætte regler om forsørgelse af asylansøgere

7.1. Gældende ret

7.2. Forslaget

8. Kompetence og klageadgang i forbindelse med afgørelser om nedsættelse af den økonomiske sikkerhed

8.1. Gældende ret

8.2. Forslaget

9. Udvidelse af Udlændingenævnets kompetence

- 9.1. Overførsel af klagesager fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet
 - 9.1.1. Gældende ret
 - 9.1.2. Forslaget
- 9.2. Overførsel af bemyndigelse til at fastsætte forretningsordenen
 - 9.2.1. Gældende ret
 - 9.2.2. Forslaget
- 10. Ændring af Udlændingestyrelsens forpligtelse til at iværksætte eftersøgning af familie til uledsagede mindreårige udlændinge**
 - 10.1. Gældende ret
 - 10.1.1. Udlændingeloven
 - 10.1.2. International regulering
 - 10.2. Praktiske problemer forbundet med Udlændingestyrelsens forpligtelse til at iværksætte eftersøgning
 - 10.3. Forslaget
- 11. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
- 12. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.**
- 13. Administrative konsekvenser for borgerne**
- 14. Miljømæssige konsekvenser**
- 15. Forholdet til EU-retten**
- 16. Hørte myndigheder mv.**
- 17. Sammenfattende skema**

1. Indledning

Lovforslaget indeholder en række forslag til ændringer af udlændingelovens regler.

Det foreslås for det første, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at en udlænding ved indgivelse af ansøgning til Udlændingestyrelsen i henhold til udlændingeloven eller udlændingebekendtgørelsen skal anvende et ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed. Det foreslås herudover, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at en udlænding ved indgivelse af en ansøgning til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering i henhold til udlændingeloven eller udlændingebekendtgørelsen skal anvende en digital ansøgningsløsning, som Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed.

Formålet med dette forslag er at effektivisere sagsbehandlingen i de to styrelser ved at sikre en bedre ressourceudnyttelse samtidig med, at borgerne

oplever en bedre service. Således vil anvendelse af ansøgningskemaer på Udlændingestyrelsens område generelt være med til at sikre, at ansøger straks ved ansøgningens indgivelse får afgivet alle relevante oplysninger. Tilsvarende gælder ved indgivelse af ansøgning ved brug af en digital ansøgningsløsning inden for nærmere fastsatte sagstyper på de to styrelsers område. En digital ansøgningsløsning vil endvidere have den fordel, at de afgivne oplysninger overføres direkte fra ansøgningen til Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings sagsbehandlingssystemer.

Justitsministeriet er opmærksom på, at overgangen til obligatorisk anvendelse af ansøgningskemaer på Udlændingestyrelsens område og digitale ansøgningsløsninger på begge styrelsers områder kan være forbundet med særlige udfordringer for visse ansøgere. Med forslaget sikres det derfor, at alle udlændinge – også dem, der ikke må forventes at kunne anvende et ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning – kan indgive ansøgning i en anden form. Det vil efter forslaget være de to styrelser, der under hensynstagen til den enkelte udlændings behov anviser, hvilken kommunikationskanal udlændinge, der af særlige grunde ikke ansøger ved brug af et ansøgningskema eller ved en digital ansøgningsløsning, vil skulle anvende. Der henvises til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås dernæst, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse ikke tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor. Formålet med forslaget er at undgå, at ansøgninger om humanitær opholdstilladelse misbruges til at forlænge opholdet i Danmark efter endeligt afslag på asyl. Der henvises til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Endvidere foreslås det at indsætte en bestemmelse i udlændingeloven om udlændingemyndighedernes registrering i egne sagsbehandlingssystemer af udlændinges personoplysninger i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse eller udstedelse af registreringsbevis eller opholdskort. Der henvises til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås herudover, at Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings eksisterende adgang til at samkøre egne registre med Det Centrale Personregister (CPR), Bygnings- og Boligregistret (BBR) og indkomstregisteret udvides. Efter forslaget vil de to styrelser således ud over at kunne foretage registersamkøring af oplysninger om udlændinge og herboende referencepersoner (udlændinges ægtefæl-

ler/samlevere) kunne foretage registersamkøring af oplysninger om andre relevante personer og virksomheder. Formålet med forslaget er at styrke udlændingemyndighedernes muligheder for at kontrollere, at betingelserne for meddelte opholds- eller arbejdstilladelser løbende overholdes, og at udlændinge, hvis opholdstilladelse f.eks. er inddraget, ikke længere opholder sig og/eller arbejder ulovligt her i landet.

En sådan udvidet adgang til registersamkøring, der på samme måde som hidtil vil blive administreret i overensstemmelse med persondatalovens regler, vil efter Justitsministeriets opfattelse kunne effektivisere og målrette udlændingemyndighedernes kontrolindsats på området og samtidig styrke mulighederne for at opdage misbrug og snyd. Der henvises til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag om, at Udlændingestyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvornår og hvordan en asylansøger eller en udlænding uden lovligt ophold får dækket udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Der henvises til pkt. 7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med lovforslaget foreslås desuden en udvidelse af Udlændingenævnets kompetence. Det foreslås således at overføre en række klagesager fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet. Det foreslås endvidere at give Udlændingenævnet bemyndigelse til selv at fastsætte sin forretningsorden. Der henvises til pkt. 9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås herudover at ændre Udlændingestyrelsens nuværende forpligtelse til at iværksætte eftersøgning af forældre eller anden familie til uledsagede mindreårige udlændinge, således at Udlændingestyrelsen fremover i stedet skal *bistå* de pågældende med at få sat en eftersøgning i værk. Med den foreslåede ændring tydeliggøres det, at reglerne om eftersøgning af familie er indført for at varetage de mindreåriges interesser ved at sikre dem hjælp til at eftersøge forældre eller anden familie, og at den mindreåriges ønske om eftersøgning er grundlaget for myndighedernes forpligtelser på dette område. Der henvises til pkt. 10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Endelig indeholder lovforslaget ændringer af lovteknisk karakter.

2. Krav om anvendelse af papirbaserede ansøgningskemaer eller digitale løsninger

2.1. Gældende ret

Der gælder i dag ikke et generelt krav om, at ansøgninger efter udlændingeloven eller bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen) skal indgives ved brug af et bestemt ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed. I praksis indgives langt de fleste ansøgninger dog ved brug af de ansøgningskemaer og digitale ansøgningsløsninger, som Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering har udviklet.

Alle Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings ansøgningskemaer findes som skemaer i papirform, der udleveres til ansøger eller udskrives af ansøgeren selv fra udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk.

For en række sagstyper gælder det dog, at ansøgning ligeledes kan indgives ved brug af en digital ansøgningsløsning. Det gælder f.eks. ved indgivelse af ansøgning til Udlændingestyrelsen om visum, forlængelse af opholdstilladelse som familiesammenført eller udstedelse af opholdskort og ved indgivelse af ansøgning til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering om bl.a. opholds- og arbejdstilladelse på grundlag af lønarbejde, herunder arbejde omfattet af beløbsordningen, positivlisten mv., forlængelse af opholdstilladelse på baggrund af lønarbejde og opholdstilladelse som medfølgende familie til en herboende udenlandsk arbejdstager eller studerende.

2.2. Forslaget

2.2.1. Obligatorisk anvendelse af papirbaserede ansøgningskemaer eller digitale løsninger

2.2.1.1. Obligatorisk anvendelse af et ansøgningskema på Udlændingestyrelsens område og en digital ansøgningsløsning inden for nærmere fastlagte sagstyper på Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings områder vil generelt være med til at sikre, at ansøger straks får afgivet de nødvendige oplysninger og dokumentation til brug for sagens behandling. Det vil lette ansøgningsprocessen for ansøger og understøtte en hurtigere og smidigere sagsbehandling hos de to styrelser.

Endvidere vil navnlig udvikling af digitale ansøgningsløsninger på flere områder end i dag være ressourcebesparende for Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, idet ansøgning ved brug af en digital ansøgningsløsning giver mulighed for, at de oplysninger, som ansøger afgiver, overføres direkte fra ansøgningen til myndighedernes sagsbehandlingssystemer, hvorved bl.a. dokumenthåndtering, registrering af oplysninger og senere fejlretninger undgås. Herudover vil indgivelse af ansøgning ved brug af en digital ansøgningsløsning gøre det muligt straks at udsende en digitalt genereret kvittering for ansøgningens modtagelse.

Obligatorisk anvendelse af ansøgningsskemaer på Udlændingestyrelsens område og digitale ansøgningsløsninger inden for nærmere fastlagte sagstyper på de to styrelser områder vil samlet set medvirke til at sikre en optimering af arbejdsgange og processer hos Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og samtidig sikre en mere effektiv servicering af ansøgerne.

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændingelovens § 9 g, stk. 1, indsættes en bestemmelse, hvorefter justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at en ansøgning, der indgives til Udlændingestyrelsen i henhold til udlændingeloven eller bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet, skal indgives ved anvendelse af et ansøgningsskema eller en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 9 g, stk. 2, indsættes en bestemmelse, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at en ansøgning, der indgives til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering i henhold til denne lov eller bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet, skal indgives ved anvendelse af en digital ansøgningsløsning, som Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Papirbaserede ansøgningsskemaer er i dag udarbejdet på alle Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings sagsområder. Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i udlændingelovens § 9 g, stk. 1, at der på langt hovedparten af Udlændingestyrelsens område – når bortses fra de sagstyper, hvor der vil blive fastsat regler om anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed, jf. nedenfor – vil blive fastsat regler om, at ansøgninger til Udlændin-

gestyrelsen skal indgives på de af styrelsen udarbejdede, papirbaserede ansøgningskemaer.

Som anført under pkt. 2.1 ovenfor har Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering udviklet digitale ansøgningsløsninger til brug i en række sagstyper. Det er hensigten, at der skal udvikles stadig flere digitale ansøgningsløsninger på de to styrelses respektive områder.

Det findes på den anførte baggrund mest hensigtsmæssigt, at de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9, stk. 1 og 2, udfærdiges som bemyndigelsesbestemmelser.

Det bemærkes, at bemyndigelsen til justitsministeren til at fastsætte regler om obligatorisk anvendelse af papirbaseret ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning ikke vil omfatte ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 og 8 (asyl). Det skyldes, at en asylansøgning skal tages under behandling uanset, hvordan den indgives.

2.2.1.2. Anvendelsen af en digital løsning forudsætter som udgangspunkt, at ansøgeren har et NemID, der kun kan udstedes til personer, der har et cpr-nummer. Det er alene udlændinge, der meddeles opholdstilladelse, der tildeles et cpr-nummer. Digitale ansøgningsløsninger kan derfor som udgangspunkt kun anvendes i sager, der vedrører udlændinge, der allerede har en opholdstilladelse her i landet, og som er blevet bopælsregistreret i CPR. Hertil kommer i øvrigt også, at it-parathedet blandt befolkningerne i en række lande ikke er den samme som her i landet.

Det beskrevne udgangspunkt er dog ikke til hinder for, at der vil kunne udvikles andre typer af digitale ansøgningsløsninger inden for forskellige sagstyper, hvorefter der på disse områder vil kunne fastsættes krav om, at ansøgning skal indgives digitalt. Det forudsættes i den forbindelse, at sådanne digitale løsninger har samme grad af IT-sikkerhed som NemID-løsningen.

På Udlændingestyrelsens område forventes der i første omgang fastsat regler om, at en digital ansøgningsløsning skal anvendes i sager om forlængelse af opholdstilladelse på baggrund af ægtefællesammenføring og til familiesammenførte børn, i sager om udstedelse af opholdskort, erstatningskort og fremmedpas til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse her i landet, og i sager om invitation af visumpligtige udlændinge. Der forventes endvidere udviklet yderligere digitale ansøgningsløsninger, således

at en digital ansøgningsløsning senere også vil kunne anvendes i sager om bl.a. tidsubegrænset opholdstilladelse samt i sager om opholdstilladelse (førstegangstilladelser), hvor ansøger allerede har et andet opholdsgrundlag.

Papirbaserede ansøgningsskemaer vil indtil videre skulle anvendes, når en udlænding, der ikke allerede har et andet opholdsgrundlag, søger Udlændingestyrelsen om opholdstilladelse første gang. Papirbaserede ansøgningsskemaer udleveres ved henvendelse til den myndighed, hvor ansøgningen indgives. Det kan være en dansk repræsentation i udlandet eller, hvis ansøger opholder sig lovligt i Danmark, Udlændingestyrelsens Borgerservice. Ansøgere, der opholder sig lovligt her i landet, og som bor uden for Storkøbenhavn, kan endvidere henvende sig på de politistationer, som optager biometri. Herudover kan ansøger selv udskrive ansøgningsskemaet fra Udlændingestyrelsens hjemmeside på internettet.

På Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings område forventes der i første omgang fastsat regler om, at en digital ansøgningsløsning skal anvendes i visse sager om opholds- og arbejdstilladelse til lønarbejde her i landet samt i sager om opholdstilladelse som medfølgende familie til en herboende udenlandsk arbejdstager eller studerende.

I de nævnte sager har ansøger – bortset fra i forlængelsessagerne - typisk ikke et NemID eller mulighed for at få et NemID, da ansøger ikke har et CPR-nummer. Dette er imidlertid ikke til hinder for en digital løsning, idet ansøgningsprocessen i sager om opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af lønarbejde påbegyndes af ansøgers arbejdsgiver, der ved brug af en digital medarbejdersignatur eller sit private NemID udfylder første del af ansøgningen. Herefter videresendes ansøgningen elektronisk til ansøger, der samtidig får tilsendt en personlig adgangskode, hvormed ansøger kan udfylde den resterende del af ansøgningen og indsende denne til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering. For så vidt angår sager om opholdstilladelse som medfølgende familie til en herboende udenlandsk arbejdstager eller studerende tildes ansøger et brugernavn og en adgangskode til brug for indgivelse af ansøgningen.

Der forventes udviklet yderligere digitale ansøgningsløsninger på Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings område, således at digitale ansøgningsløsninger senere også vil kunne anvendes i andre sager på styrelsens område. Indtil dette sker, vil ansøgere på styrelsens øvrige områder kunne indgive ansøgning som hidtil. Ansøgningsskemaer inden for Styrelsen for

Fastholdelse og Rekrutterings område udleveres – på samme måde som Udlændingestyrelsens papirbaserede ansøgningsskemaer – ved henvendelse til den myndighed, hvor ansøgningen indgives. Det kan være en dansk repræsentation i udlandet eller, hvis ansøger opholder sig lovligt i Danmark, Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings Borgercenter. Ansøgere, der opholder sig lovligt her i landet, og som bor uden for Storkøbenhavn, kan endvidere henvende sig på de politistationer, som optager biometri. Herudover kan ansøger selv udskrive ansøgningsskemaet fra Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings hjemmeside på internettet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4.

2.2.2. Afvisning af en ansøgning, der ikke indgives ved brug af et papirbaseret ansøgningsskema eller en digital ansøgningsløsning

Det er Justitsministeriets vurdering, at langt størstedelen af ansøgerne på Udlændingestyrelsens område har mulighed for at udfylde et papirbaseret ansøgningsskema, eventuelt med bistand fra herboende referencepersoner eller andre og med vejledning ved telefonisk eller personlig henvendelse til udlændingemyndighederne.

Det er endvidere Justitsministeriets vurdering, at personer, der bor her i landet, i vidt omfang er parate til digital kommunikation med det offentlige. I 2012 havde således 3,7 mio. danskere NemID med offentlig digital signatur. Endvidere viser målinger fra Danmarks Statistik, at hele 84 pct. af den danske befolkning mellem 16 og 89 år er på internettet hver dag eller ugentlig, og at antallet af dem, der aldrig har været på internettet, er faldet fra 12 pct. i 2011 til 10 pct. i 2012.

På den anførte baggrund, og da indførelse af obligatorisk anvendelse af papirbaserede ansøgningsskemaer på Udlændingestyrelsens område samt digitale ansøgningsløsninger inden for nærmere fastlagte sagstyper på Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings områder har stor betydning for en optimering af Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings arbejdsgange og processer og dermed disse to styrelser mulighed for at yde en hurtig, fleksibel og effektiv service over for ansøgerne, foreslås der i udlændingelovens § 9 g, stk. 3, indsat en bestemmelse, hvorefter en ansøgning omfattet af regler fastsat efter de foreslåede stk. 1 og 2 i udlændingelovens § 9 g kan afvises af Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, hvis den – på Udlændingestyrelsens område – ikke indgives ved anvendelse af et pa-

pirbaseret ansøgningskema eller – på såvel Udlændingestyrelsens som Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings område – ikke indgives ved anvendelse af en digital ansøgningsløsning. Det gælder dog ikke, hvis andet følger af EU-reglerne, jf. herved pkt. 2.2.7 nedenfor.

Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings afgørelser om at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet på et ansøgningskema eller ved brug af en digital ansøgningsløsning, vil efter den foreslåede bestemmelse blive truffet på grundlag af en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag.

En sådan afgørelse om afvisning vil ikke hindre, at sagen senere genoptages, når en fyldestgørende ansøgning er indsendt.

Justitsministeriet er opmærksom på, at overgangen til obligatorisk anvendelse af papirbaserede ansøgningskemaer på Udlændingestyrelsens område og digitale ansøgningsløsninger inden for nærmere fastlagte sagstyper på Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings områder kan være forbundet med særlige udfordringer for visse ansøgere.

Det kan f.eks. være ældre mennesker, der i højere grad end den yngre del af befolkningen ikke har digitale kompetencer, andre personer uden digitale kompetencer, personer, der af grunde omfattet af FN's Handicapkonvention ikke kan udfylde et papirbaseret ansøgningskema eller anvende en digital ansøgningsløsning, sygdomsramte personer, personer med kognitive eller fysiske funktionsnedsettelse, der ikke er omfattet af FN's Handicapkonvention, og personer med sociale problemer.

Der foreslås på den baggrund i udlændingelovens § 9 g, stk. 4, indsat en bestemmelse, hvorefter Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering skal tilbyde, at en ansøgning kan indgives på anden måde end den, der er fastlagt ved regler fastsat i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne indgive ansøgning på den fastsatte måde.

Der kan endvidere inden for de to styrelseres respektive områder eventuelt gøre sig særlige forhold gældende, som medfører, at det vil være hensigtsmæssigt at undlade afvisning i det konkrete tilfælde eller inden for nærmere bestemte sagstyper.

Der foreslås på den baggrund i udlændingelovens § 9 g, stk. 5, indsat en bestemmelse, hvorefter Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ud over de i stk. 4 nævnte tilfælde kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet på den måde, der er fastlagt ved regler fastsat i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ved at modtage ansøgningen på anden måde, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage ansøgningen på anden måde.

Med de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9 g, stk. 4 og 5, sikres det, at alle ansøgere – også dem, der ikke må forventes at kunne benytte et papirbaseret ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning – fortsat kan indgive en ansøgning på anden måde end ved anvendelse heraf.

Det er henholdsvis Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, der under hensyntagen til den enkelte ansøgers behov vil anvise, hvilken kommunikationskanal ansøgere, der ikke ansøger ved brug af den i regler fastsat i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, fastsatte ordning for indgivelse af ansøgning, vil skulle bruge. Disse ansøgere får dermed samme muligheder for at blive betjent som de ansøgere, der selv eller med hjælp er i stand til at anvende et papirbaseret ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning.

2.2.3. Forholdet til anden relevant lovgivning

Den foreslåede bestemmelse om bemyndigelse af justitsministeren til at fastsætte krav om, at ansøgninger på Udlændingestyrelsens område skal indgives på et papirbaseret ansøgningskema eller ved brug af en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening), er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for borgeren til at henvende sig til offentlige myndigheder, som borgeren vil. Det samme gælder i forhold til den foreslåede bemyndigelse af beskæftigelsesministeren til at fastsætte krav om, at ansøgninger til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering skal indgives ved brug af en digital ansøgningsløsning, som Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed.

Forvaltningslovens § 32 a giver mulighed for, at vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor,

herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation. Forvaltningslovens § 32 a åbner imidlertid alene op for, at der kan fastsættes regler, der giver borgeren en ret til at kommunikere digitalt med det offentlige, men ikke mulighed for at fastsætte en pligt for borgeren til at kommunikere digitalt. Derfor foreslås det med dette lovforslag, at justitsministeren og beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte krav om, at ansøgninger skal indgives ved brug af en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed.

Hvis en ansøgning på Udlændingestyrelsens område ikke er indgivet ved anvendelse af det obligatoriske papirbaserede ansøgningskema, eller hvis en ansøgning på Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings respektive områder ikke indgives ved brug af den digitale ansøgningsløsning, som stilles til rådighed, har Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering pligt til at vejlede ansøger om, hvorledes manglen kan afhjælpes, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1. Kun hvis ansøgeren, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke har rettet op på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan ansøgningen afvises.

Som anført under pkt. 2.2.2 er en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af det obligatoriske papirbaserede ansøgningskema eller manglende brug af den digitale ansøgningsløsning en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis parts-høring og begrundelse.

Efter forvaltningslovens § 7 skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. Det gælder uanset, om ansøger henvender sig til myndigheden her i landet eller fra udlandet.

Lovforslaget ændrer ikke på denne pligt. Det vil således påhvile Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering at informere om, at ansøgning på nærmere fastlagte områder skal indgives på en bestemt måde, og i øvrigt i fornødent omfang som hidtil at yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for de respektive styrelseres sagsområde. Herunder vil det påhvile styrelserne i fornødent omfang at hjælpe ansøgere, der ikke har mulighed for at ansøge på den anviste måde, på samme måde, som de to styrelser har pligt til det i

dag. Herudover vil styrelserne have pligt til at vejlede om retsvirkningerne af manglende overholdelse af formkravene samt om, at formkravene i visse tilfælde kan fraviges.

Efter forvaltningslovens § 8 om partsrepræsentation har parter i afgørelsessager ret til at lade sig repræsentere eller bistå af andre. Ansøgere på de områder, der omfattes af kravet om anvendelse af et papirbaseret ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning vil kunne lade sig repræsentere i samme omfang som hidtil.

Folketingets Ombudsmand har i en udtalelse af 12. august 2011 (FOB 2011 12-1) om retten til partsrepræsentation i forhold til universiteters pligtmæssige digitale kommunikation med studerende udtalt, at der er to muligheder for at overholde forvaltningslovens § 8. Enten skal it-systemet udformes, så det er muligt for andre at bruge det på vegne af den studerende, eller også skal universitetet indføre mulighed for at blive undtaget for den pligtmæssige elektroniske kommunikation.

Det er hensigten, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering tilrettelægger deres håndtering af de konkrete digitale ansøgningsløsninger, så der gives mulighed for partsrepræsentation i overensstemmelse med Folketingets Ombudsmands udtalelse.

For generelt at forenkle partsrepræsentation er en fællesoffentlig, digital partsrepræsentationsløsning under udvikling. Løsningen vil give mulighed for, at borgere kan overdrage partsrepræsentationskompetence til familie, venner, en advokat, revisor og andre. Det er hensigten, at denne fuldmagtsløsning indeholder mulighed for såvel at kunne give en generel fuldmagt som at kunne give fuldmagt til, at en anden kan handle på vegne af borgeren i en konkret ansøgningsløsning. Et af elementerne er endvidere, at det skal være muligt at se, hvem der kan handle, og hvem der har handlet på vegne af borgeren. Den fællesoffentlige løsning forventes at kunne blive taget i brug i 2013.

Indtil der på Udlændingestyrelsens og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering er etableret digitale løsninger til håndtering af partsrepræsentation, vil partsrepræsentation blive håndteret som hidtil i overensstemmelse med forvaltningslovens § 8. Der vil kunne være tilfælde, hvor det ikke er muligt at afgive en fuldmagt digitalt, ligesom der vil kunne være tilfælde, hvor den digitale ansøgningsløsning ikke giver mulighed for, at andre kan handle på en borgers vegne. I disse tilfælde må afgivelse af fuldmagt og

eventuelt også selve ansøgningen ske ikke-digitalt i medfør af den foreslåede § 9 g, stk. 5. Det er den enkelte myndigheds ansvar at oplyse tilstrækkeligt om dette, jf. udtalelse fra Folketingets Ombudsmand af 15. februar 2012 (2012-5) om partsrepræsentation ved de elektroniske selvbetjenings-systemer minSU og mitUddannelseskort.

2.2.4. Hvornår anses en digital meddelelse for at være kommet frem?

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 g, stk. 6, anses en digital ansøgning for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.

Tilsvarende bestemmelser om, hvornår en digital ansøgning anses for at være kommet frem, er indført i en række love ved lov nr. 622 af 12. juni 2013 om lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere, for så vidt angår ansøgning om økonomisk fripladstilskud, meddelelse om valg af læge, ansøgning om navngivning og navneændring, indgivelse af erklæring om faderskab, anmeldelse af cykeltyveri m.v.). Der henvises på den baggrund til pkt. 4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 198, der blev fremsat den 20. marts 2013.

2.2.5. Persondatabeskyttelse

Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvist foretages ved hjælp af elektronisk databehandling. Persondataloven omfatter enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering vil, som det også er tilfældet i dag, skulle iagttage persondataloven ved deres virke og håndtering af oplysninger samt ved udvikling og implementering af digitale ansøgningsløsninger.

Persondataloven og regler udstedt i medfør heraf skal tillige iagttages bl.a. i tilfælde, hvor offentlige myndigheder stiller en computer eller anden digital platform til rådighed for borgerne.

Efter persondatalovens § 41, stk. 3, skal den dataansvarlige og databehandleren træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at personoplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, for-

tabes eller forringes, samt mod, at personoplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

I medfør af persondatalovens § 41, stk. 5, har Justitsministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles af den offentlige forvaltning (ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001). Persondatalovens sikkerhedskrav er uddybet i bekendtgørelsen, herunder er det i bekendtgørelsens § 14 fastsat, at eksterne kommunikationsforbindelser kun må etableres, hvis der træffes særlige foranstaltninger for at sikre, at uvedkommende ikke gennem disse forbindelser kan få adgang til personoplysninger.

Ifølge Datatilsynets vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til ovennævnte bekendtgørelse gælder bekendtgørelsens § 14 enhver form for telekommunikation i forbindelse med behandling af personoplysninger, herunder f.eks. forsendelse af oplysninger med telefax eller ekstern e-post, etablering af terminaladgang ved opkaldsmodem, adgang til oplysninger via myndighedens hjemmeside og etablering af internetadgang fra arbejdspladser på myndighedens interne net. De særlige sikkerhedsforanstaltninger skal træffes efter myndighedens vurdering af sikkerhedsrisici i det konkrete tilfælde, herunder med hensyntagen til karakteren af de omhandlede oplysninger.

Ved digital kommunikation til og fra Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering i medfør af de foreslåede bestemmelser om indgivelse af ansøgning på nærmere afgrænsede områder ved brug af en digital ansøgningsløsning vil reglerne i persondataloven kunne indebære, at der skal ske kryptering eller lignende af meddelelser, der indeholder personoplysninger, så uvedkommende ikke kan læse indholdet af meddelelsen.

Endvidere skal der ved brug af en digital selvbetjeningsløsning gives sikkerhed for afsenders og modtagers identitet (autenticitet) og for, at meddelelsen ikke er blevet ændret undervejs (integritet).

Lovforslaget ændrer ikke herved.

2.2.6. Afskæring af klageadgang

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 g, stk. 1, kan en ansøgning om opholdstilladelse efter lovens § 9, stk. 1, nr. 1-3 (familie-sammenføring), afvises, hvis ansøgningen ikke er vedlagt de dokumenter eller ikke indeholder de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om opholdstilladelse kan meddeles. Afvisning efter den nævnte bestemmelse, der træffes af Udlændingestyrelsen, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1, og § 52 b.

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 g, stk. 2, kan beskæftigelsesministeren bestemme, at ansøgninger om opholdstilladelse efter § 9 a (erhverv) og §§ 9 i-9 n (uddannelse, au pair-ophold, praktikantophold mv.) kan afvises af samme grunde som nævnt i § 9 g, stk. 1. I medfør af den nævnte bestemmelse er det fastsat, at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 1 (greencard-ordningen), kan afvises, hvis ansøgningen ikke er vedlagt de dokumenter eller ikke indeholder de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om opholdstilladelse kan meddeles, jf. udlændingebekendtgørelsens § 31, stk. 3. Afvisning efter den nævnte bestemmelse, der træffes af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 2, og § 52 b.

På samme måde, som Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 g, stk. 1, der, hvis lovforslaget vedtages, bliver § 9 g, stk. 7, og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings afgørelser om afvisning efter udlændingebekendtgørelsens § 31, stk. 3, er formalitetsafvisninger, vil også afvisningsafgørelser efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 g, stk. 3, alene være formalitetsafgørelser.

Det foreslås på den baggrund ved en ændring af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at afskære klage til anden administrativ myndighed over Udlændingestyrelsens afvisningsafgørelser i medfør af de foreslåede § 9 g, stk. 3-5, i udlændingeloven. Det foreslås endvidere at afskære klage til anden administrativ myndighed over Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings afvisningsafgørelser i medfør af samme bestemmelser, hvorved bemærkes, at en sådan afskæring af klageadgangen kan ske uden ændring af udlændingeloven.

2.2.7. Forholdet til EU-retten

2.2.7.1. Opholdsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF) indeholder bl.a. de krav, som en medlemsstat kan opstille i forbindelse med udstedelsen af et registreringsbevis og opholdskort til EU-borgere og deres familiemedlemmer uanset nationalitet. Direktivets artikel 8 indeholder således en udtømmende opregning af de krav, som en medlemsstat kan opstille.

I henhold til EU-Domstolens faste praksis kan bestemmelser om den frie bevægelighed ikke fortolkes snævert. Det er derfor ikke muligt at fastsætte yderligere betingelser i forbindelse med udstedelsen af et registreringsbevis eller opholdskort som f.eks. at gøre retten betinget af, at der anvendes et specifikt ansøgningsskema, hvis en manglende opfyldelse af et sådant formkrav medfører at ansøgningen afvises.

Hertil kommer, at et registreringsbevis alene er et bevis på den ret, som en EU-borger allerede har efter EU-retten. Selve udstedelsen af registreringsbeviset skaber således ikke en ret i sig selv, men er blot af konstaterende og ordensmæssig karakter. Manglende udstedelse af et registreringsbevis kan således ikke hindre udøvelsen af den frie bevægelighed.

Det er således ikke muligt i henhold til EU-retten at indføre en national bestemmelse om afvisning af en ansøgning om et registreringsbevis eller opholdskort, når visse formkrav ikke er opfyldt. EU-retten vil imidlertid ikke være til hinder for, at der indføres et krav om anvendelse af et papirbaseret ansøgningsskema eller en digital ansøgningsløsning under forudsætning af, at der ikke knyttes nogen form for sanktion i tilfælde, hvor ansøger ikke anvender det omhandlede ansøgningsskema eller den digitale ansøgningsløsning.

Det foreslås på den baggrund, at det i den foreslåede § 9 g, stk. 3, fastsættes, at muligheden for afvisning efter bestemmelsen finder anvendelse, medmindre andet følger af EU-reglerne.

2.2.5.2. Den 12. september 1963 indgik Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet en associeringsaftale, der bl.a. skulle give visse rettigheder til tyrkiske statsborgere, der var arbejdstagere eller på anden måde økonomisk aktive i et EU-land. Associeringsaftalen er senere blevet suppleret med en tillægsprotokol af 23. november 1970 samt af Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980, som blev vedtaget inden for rammerne af associeringsaftalen.

Tillægsprotokollen og afgørelse nr. 1/80 indeholder såkaldte stand still-klausuler, der indebærer et forbud mod at vedtage nye begrænsninger inden for visse områder.

Det følger således af tillægsprotokollens artikel 41, stk. 1, at de kontraherende parter afholder sig fra indbyrdes at indføre nye restriktioner, der hindrer etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser. Af artikel 13 i afgørelse nr. 1/80 følger det, at EU's medlemsstater og Tyrkiet ikke må indføre nye begrænsninger for så vidt angår vilkårene for adgang til beskæftigelse for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der på nævnte landes områder har opnået opholds- og arbejdstilladelse i henhold til gældende lovgivning.

Hertil kommer, at de rettigheder, der følger af Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80, artikel 6, der vedrører ret til fortsat ophold for økonomisk aktive tyrkiske statsborgere, og artikel 7, der vedrører retten til fortsat ophold for familiemedlemmer til økonomisk aktive tyrkiske statsborgere, er direkte rettigheder og således ikke er afhængige af en bekræftelse fra medlemsstatens myndigheder.

Det er således ikke muligt at indføre nye nationale bestemmelser om afvisning af en ansøgning om bekræftelse af en rettighed efter Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80, hvis visse formkrav ikke er opfyldt. Associeringsaftalen, tillægsprotokollen og afgørelse nr. 1/80 vil imidlertid ikke være til hinder for, at der indføres et krav om anvendelse af et bestemt ansøgningsskema under forudsætning af, at der ikke knyttes nogen form for sanktion i tilfælde, hvor en ansøger ikke anvender skemaet.

Bestemmelsen i den foreslåede § 9 g, stk. 3, vil derfor ikke finde anvendelse på økonomisk aktive tyrkiske statsborgere og deres familiemedlemmer, der er omfattet af Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80, artikel 6 eller 7.

3. Opsættende virkning i sager om humanitær opholdstilladelse

3.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 33, stk. 4, 1. pkt., at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ansøgningen indgives senest 15 dage efter registreringen som asylansøger efter § 48 e, stk. 1, eller, såfremt asyl-

sagen afgøres inden dette tidspunkt, jf. § 53 b, stk. 1, hvis ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med afslag på opholdstilladelse efter § 7.

Efter § 33, stk. 4, 2. pkt., har en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b, der indgives på et senere tidspunkt end det i 1. pkt. nævnte tidspunkt, ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse tillægges således altid opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ansøgningen indgives inden 15 dage efter registreringen som asylansøger. Afgøres asylsagen endeligt inden for de nævnte 15 dage (ansøgninger, der anses for åbenbart grundløse), tillægges en ansøgning om humanitær opholdstilladelse automatisk opsættende virkning, hvis ansøgningen indgives senest i forbindelse med forkyndelsen af udrejsefristen i afslaget på asyl.

3.2. Forslaget

Bestemmelsen i udlændingelovens § 33, stk. 4, blev senest ændret ved lov nr. 301 af 19. april 2006 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven i forbindelse med, at ansøgningstidspunktet i sager om humanitær opholdstilladelse blev fremrykket, således at behandlingen af en ansøgning om humanitær opholdstilladelse kan ske parallelt med asylsagen. Formålet med ændringen af bestemmelsen var at undgå, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse kan bruges til at forlænge et processuelt ophold i Danmark.

Det har imidlertid vist sig, at bestemmelsen navnlig i sager, hvor asylansøgningen behandles som åbenbart grundløs efter den særlige hasteprocedure, ofte medfører en forlængelse af et processuelt ophold i Danmark, hvor der ikke er grundlag for at meddele humanitær opholdstilladelse.

Danmark oplevede således i slutningen af 2012 og begyndelsen af 2013 en stigning i antallet af asylansøgere fra Serbien, som også søgte om humanitær opholdstilladelse. Asylsagerne blev behandlet efter den såkaldte åbenbart grundløs hasteprocedure, men fordi ansøgningerne om humanitær opholdstilladelse typisk var indgivet inden 15 dage efter registreringen som asylansøger, eller, hvis der blev givet afslag på asyl inden dette tidspunkt, i forbindelse med forkyndelsen af afslaget på asyl, havde ansøgerne efter § 33, stk. 4, ret til at opholde sig i Danmark, mens ansøgningen om humani-

tær opholdstilladelse blev behandlet, selv om ansøgerne f.eks. oplyste, at de var sunde og raske, og de åbenbart ikke var berettiget til humanitær opholdstilladelse.

Med henblik på at undgå, at ansøgninger om humanitær opholdstilladelse misbruges til at forlænge opholdet i Danmark efter endeligt afslag på asyl foreslås det at skærpe betingelserne for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen ved behandlingen af ansøgninger om humanitær opholdstilladelse.

Efter forslaget vil det således ikke længere være nok til at tillægge en ansøgning om humanitær opholdstilladelse opsættende virkning, at den er indgivet inden for en særlig frist. Den automatiske opsættende virkning ophæves således, og efter forslaget vil det alene være afgørende, om der foreligger ganske særlige grunde, der taler for, at ansøgningen skal tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Som anført har det navnlig været i de sager, hvor asylsagen er afgjort efter den særlige hasteprocedure, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse har medført en forlængelse af ansøgeres processuelle ophold.

Justitsministeriet finder imidlertid, at det bør være udsigten til, om ansøgeren opfylder betingelserne for at blive meddelt humanitær opholdstilladelse i den konkrete sag og ikke ansøgningstidspunktet, der bør være afgørende for, om ansøgeren kan blive i Danmark under sagens behandling, uanset hvilken procedure asylsagen er afgjort efter. Det er de samme betingelser, der gælder for at meddele humanitær opholdstilladelse, og det bør derfor også være de samme betingelser, der er afgørende for, om en ansøgning om humanitær opholdstilladelse tillægges opsættende virkning.

Forslaget omfatter således alle sager om humanitær opholdstilladelse, uanset hvilken procedure asylsagen afgøres efter.

Forslaget indebærer ingen ændringer af betingelserne for at få humanitær opholdstilladelse.

Forslaget skal tillige ses i lyset af det øgede fokus på at forhindre misbrug af asylsystemet mest muligt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7.

4. Registrering af udlændinges grundlæggende personoplysninger

4.1. Gældende ret

Når en udlænding, der ikke er nordisk statsborger, søger om opholdstilladelse her i landet, registreres udlændingen i udlændingemyndighedernes sagsbehandlingssystemer med sit fulde navn, fødselsdato, fødselsland og statsborgerskabsforhold. For så vidt angår asylansøgere er det politiet, der foretager den indledende registrering, jf. udlændingelovens § 48 e, stk. 1.

Den endelige fastlæggelse af udlændingens personoplysninger foretages af den udlændingemyndighed (Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering eller Statsforvaltningen), der behandler ansøgningen, i forbindelse med, at udlændingen meddeles opholdstilladelse eller får udstedt et registreringsbevis eller et opholdskort.

Registreringen i udlændingemyndighedernes sagsbehandlingssystemer sker i overensstemmelse med persondatalovens bestemmelser herom, jf. særligt persondatalovens §§ 5 og 6.

Viser de registrerede oplysninger sig senere at være urigtige, har udlændingemyndighederne pligt til at berigtige fejlen, jf. persondatalovens § 5, stk. 4.

De personoplysninger, der registreres af udlændingemyndighederne i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse eller udstedelse af registreringsbevis eller opholdskort, lægges til grund af andre offentlige myndigheder, f.eks. ved en kommunes afgørelse efter CPR-loven af en anmeldelse af indrejse i CPR.

Opstår der tvivlsspørgsmål – f.eks. i forbindelse med en kommunes behandling af en anmeldelse af indrejse, herunder om en udlændings navn eller statsborgerskab – skal dette spørgsmål derfor afgøres af udlændingemyndighederne, ligesom udlændingemyndighederne afgør, om de registrerede oplysninger er forkerte, hvis udlændingen senere fremlægger oplysninger fra udlandet, der dokumenterer, at udlændingen har et andet navn eller en anden fødselsdato mv. end det, der er registreret om den enkelte udlænding af udlændingemyndighederne.

4.2. Forslaget

Udlændingemyndighederne registrerer i deres sagsbehandlingssystemer visse personoplysninger vedrørende ikke-nordiske statsborgere som beskrevet ovenfor under pkt. 4.1.

Fastlæggelsen og den efterfølgende registrering af en udlændings navn, fødselsdato og statsborgerskabsforhold mv. kan have stor betydning for den enkelte udlænding. Det gælder f.eks. i forhold til pensionsrettigheder, erhvervelse af dansk indfødsret, satser for sociale ydelser, tidspunkt for erhvervelse af dansk kørekort mv.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør udlændingemyndighedernes opgaver på området derfor fremgå direkte af udlændingeloven. Samtidig tydeliggøres det hermed, at det er udlændingemyndighederne, der i tvivlstilfælde træffer afgørelse om f.eks. udlændingens navn eller fødselsdato.

Det foreslås i overensstemmelse hermed, at der indsættes en bestemmelse i udlændingeloven, der præciserer, at det er Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Statsforvaltningen, der registrerer grundlæggende personoplysninger i deres sagsbehandlingssystemer om udlændinge, der meddeles opholdstilladelse eller får udstedt et registreringsbevis eller opholdskort.

Der henvises herom i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 8.

5. Udvidet adgang til registersamkøring

5.1. Gældende ret

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering kan uden samtykke fra ansøgeren og den herboende person indhente oplysninger fra bl.a. Det Centrale Personregister (CPR) og Bygnings- og Boligregistret (BBR), når oplysninger fra disse registre er nødvendige for udlændingemyndighedernes virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som udlændingemyndighederne skal træffe. I samme omfang kan Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering i medfør af udlændingelovens § 44 a, stk. 5, uden samtykke fra ansøgeren og den herboende person indhente oplysninger i indkomstregisteret.

Adgangen til enkeltopslag i de nævnte registre kan ikke alene finde sted i forbindelse med udlændingemyndighedernes behandling af konkrete ud-

lændingesager, men tillige i tilfælde, hvor enkeltopslag foretages i kontroløjemed, idet de nævnte myndigheder – ud over den virksomhed, som består i at træffe afgørelse i enkeltsager – som led i myndighedsudøvelsen også udfører mere overordnede kontrolopgaver i forhold til at sikre, at betingelserne for udlændinges opholdstilladelser overholdes, og at udlændinge ikke opholder sig og/eller arbejder ulovligt her i landet.

Efter udlændingelovens § 44 a, stk. 11, 1. pkt., kan Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering endvidere med henblik på at kontrollere, at en udlænding overholder betingelserne for opholdstilladelsen, registreringsbeviset eller opholdskortet, jf. § 6, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR), Bygnings- og Boligregistret (BBR) og indkomstregisteret. Efter bestemmelsens 2. pkt. gælder dette dog alene for udlændinge, der har modtaget forudgående information om, at en sådan kontrol kan finde sted.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering kan i medfør af § 44 a, stk. 11, samkøre oplysninger fra de to myndigheders egne registre (Udlændingeregistret, Erhvervssystemet og sags- og dokumenthåndteringssystemet EstherH) med CPR, BBR og indkomstregisteret med henblik på at kontrollere, om udlændingelovens betingelser for opholdstilladelse overholdes, samt at en udlænding ikke opholder sig eller arbejder her i landet uden fornøden tilladelse.

På udlændingområdet kan adgangen til registersamkøring således overordnet anvendes til to typer af kontrol. Det drejer sig dels om kontrol af, at udlændinge med opholdstilladelse løbende overholder betingelserne for tilladelsen, dels kontrol af, at udlændinge, hvis opholdstilladelse her i landet er inddraget, nægtet forlænget, bortfaldet eller udløbet, ikke fortsat opholder sig og/eller arbejder ulovligt her i landet.

Kontrollen af, at udlændinge ikke har ulovligt ophold og/eller arbejde kan foregå ved, at udlændingemyndighedernes oplysninger om udlændinge, der ikke længere har et gyldigt opholdsgrundlag, samkøres med oplysninger fra CPR og indkomstregisteret. Er der aktive data om udlændingen i disse registre, kan dette indikere, at udlændingen fortsat befinder sig her i landet og dermed har ulovligt ophold og/eller arbejde.

Kontrollen af, om betingelserne for en opholdstilladelse overholdes, kan foregå ved, at oplysninger om udlændinge og herboende referencepersoner (f.eks. den ægtefælle eller samlever, med hvem der er sket familiesammenføring) i udlændingemyndighedernes registre samkøres med relevante oplysninger fra eksterne registre.

Samkøring kan f.eks. vedrøre oplysninger fra CPR om udlændingens ægtefælle med henblik på at kontrollere, om kravet om samliv på fælles bopæl i ægtefællesammenføringsager fortsat er opfyldt. Samkøring kan endvidere vedrøre oplysninger fra BBR om størrelsen på den bolig, som udlændingen og den herboende referenceperson bor i, idet opholdstilladelse meddelt på baggrund af ægtefællesammenføring indeholder krav til boligens størrelse. Samkøring kan herudover vedrøre oplysninger fra indkomstregisteret om indtægt i form af offentlig forsørgelse, idet opholdstilladelse på baggrund af f.eks. ægtefællesammenføring meddeles på betingelse af, at hverken udlændingen eller den herboende person modtager sådanne offentlige ydelser. Desuden kan samkøring med oplysninger fra indkomstregisteret om indtægt f.eks. belyse, om udlændinge, der har opholdstilladelse med henblik på arbejde, har lønindtægt.

Ved indførelsen af bestemmelsen i 2010 indebar henvisningen til egne registre en henvisning til Udlændingestyrelsens registre, og den udviklede registersamkøringsløsning er baseret på sags- og dokumenthåndteringssystemet EstherH. Efter ressortomlægningen af udlændingområdet i oktober 2011, hvor sager om ophold på baggrund af beskæftigelse og uddannelse blev overført til Beskæftigelsesministeriets område (Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering), gør Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering brug af samme sags- og dokumenthåndteringssystem (EstherH). Af tekniske grunde foretages registersamkøring indtil videre af Udlændingestyrelsen.

De samkørte oplysninger stilles til rådighed for enkelte medarbejdere med ansvar for kontrolopgaver i henholdsvis Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering. Der udtages på baggrund af samkøringen udlændingesager, hvor der er afvigelser mellem udlændingemyndighedernes egne oplysninger og oplysningerne fra CPR, BBR og indkomstregisteret til en mere, målrettet kontrol, hvor sagerne gennemgås enkeltvis.

Registersamkøringen får ikke i sig selv opholdsretlige konsekvenser for de udlændinge, der omfattes af kontrollen. Samkøringen er et systematisk kontrolredskab, som indebærer en mere intelligent kontrol af en større

mængde opholds- og/eller arbejdstilladelser, hvorved udlændingemyndighederne får et større kendskab til sager, hvor der potentielt kan være problemer med opfyldelsen af betingelserne for opholds- og/eller arbejdstilladelsen, samt større kendskab til sager, hvor der potentielt kan være tale om ulovligt ophold og/eller arbejde i Danmark. Registersamkøring kan således alene tilvejebringe grundlag for en efterfølgende kontrol.

Den efterfølgende kontrol kan f.eks. føre til, at en opholdstilladelse inddrages, eller at der indledes en udvisningssag eller en straffesag. Det er således først i denne del af kontrolprocessen, at opholdsretlige konsekvenser kan komme på tale. Hvis udlændingemyndighederne på baggrund af den målrettede kontrol indleder en sag om f.eks. inddragelse, gælder de rettigheder, som følger af forvaltningsloven, herunder partshøring mv.

5.2. Forslaget

Med henblik på at styrke udlændingemyndighedernes muligheder for at kontrollere, om betingelserne for meddelte opholds- og/eller arbejdstilladelser løbende overholdes, og at udlændinge, hvis opholdstilladelse f.eks. er inddraget, ikke længere opholder sig eller arbejder ulovligt her i landet, foreslås det, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings adgang til at foretage samkøring af oplysninger om udlændinge og herboende referencepersoner (udlændinges ægtefæller/samlever) udvides, således at der tillige kan foretages registersamkøring af oplysninger om andre personer og virksomheder (såvel kapitalselskaber som enkeltmandsejede virksomheder), jf. de foreslåede ændringer af udlændingelovens § 44 a, stk. 11, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 13 og 14.

Samkøring af oplysninger om andre personer og virksomheder er f.eks. relevant i tilfælde, hvor en eller flere betingelser for en opholdstilladelse knytter sig til denne anden person eller virksomhed. Det gælder f.eks. i sager om opholdstilladelse som au pair, hvor det er en betingelse, at au pair-personen og den værtsfamilie, som au pair-personen har ophold hos, bor på samme adresse. Oplysninger fra CPR om værtsfamiliens bopælsforhold er i den forbindelse nødvendige for at belyse, om bopælsbetingelsen er opfyldt.

For nogle typer af arbejdstilladelser gælder det, at de er stedfæstet, hvilket vil sige, at udlændingen er meddelt opholds- og arbejdstilladelse med henblik på ansættelse hos én bestemt arbejdsgiver. Samkøring med oplysninger fra indkomstregisteret om udlændingens ansættelsessted vil kunne be-

lyse, om denne betingelse for opholds- og arbejdstilladelsen overholdes, eller om udlændingen eventuelt arbejder et andet eller flere steder.

Registersamkøring med oplysninger fra andre registre kan endvidere belyse, om udlændinge, der ikke længere har en opholds- og/eller arbejdstilladelse, fortsat opholder sig og eventuelt arbejder her i landet. Findes der aktive data i f.eks. indkomstregisteret om sådanne udlændinge, vil dette indikere, at udlændingen fortsat opholder sig og f.eks. arbejder her, og det vil i den forbindelse – eftersom det i medfør af udlændingelovens § 59, stk. 4, er strafbart at beskæftige en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser – være relevant tillige at identificere udlændingens arbejdsgiver med henblik på udlændingemyndighedernes vurdering af, om der er grundlag for at indgive politianmeldelse mod den pågældende.

Som hidtil vil resultaterne af en registersamkøring ikke i sig selv få opholdsretlige konsekvenser for de udlændinge, der berøres af kontrollen. Resultaterne af en registersamkøring vil heller ikke i sig selv få konsekvenser for f.eks. arbejdsgivere, der beskæftiger udlændinge, hvis opholds- og/eller arbejdstilladelse er inddraget, nægtet forlænget, bortfaldet eller udløbet. Registersamkøring efter den foreslåede ændring vil således – på samme måde som efter gældende ret – alene give udlændingemyndighederne mulighed for at få kendskab til et større antal sager, hvor der potentielt kan være problemer med overholdelsen af betingelserne for opholds- og/eller arbejdstilladelsen, og sager, hvor der potentielt kan være tale om ulovligt ophold og/eller arbejde. Kendskabet til disse sager kan således danne grundlag for efterfølgende sagsbehandling.

Der vil kunne foretages registersamkøring af oplysninger om relevante fysiske personer (udlændinge og herboende referencepersoner) og virksomheder (såvel kapitalselskaber som enkeltmandsejede virksomheder). I forhold til oplysninger om fysiske personer, enkeltmandsejede virksomheder samt interessentskaber, hvor en eller flere af interessenterne er en fysisk person, vil registersamkøring dog alene ske, såfremt de pågældende har modtaget forudgående information om, at en sådan kontrol kan finde sted, jf. pkt. 5.3.3 nedenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 12 og 13.

5.3. Forholdet til persondataloven

5.3.1. Lov om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Ved ”personoplysninger” forstås ifølge persondatalovens § 3, nr. 1, enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Definitionen indebærer, at oplysninger om juridiske personer, herunder aktieselskaber, anpartsselskaber, kommanditselskaber, fonde og foreninger mv., falder uden for lovens almindelige regulering. Derimod anses oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber med fysiske personer som interessenter for omfattet af begrebet personoplysninger.

Persondataloven indeholder i § 5 en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger. Det fremgår af stk. 1, at oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingskik. Af stk. 2 og 3 fremgår det bl.a., at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkelig angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål. Oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelsen af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og til de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Persondatalovens § 6 indeholder generelle betingelser for, hvornår behandling af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger må finde sted. Ifølge § 6, stk. 1, nr. 6, må behandling af personoplysninger bl.a. finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt.

Efter Datatilsynets praksis vedrørende samkøring, som bygger på en tilkendegivelse fra Folketingets Retsudvalgs flertal i betænkning over lovforslag nr. L 50 af 16. januar 1991 om ændring af lov om offentlige myndigheders registre (registerloven), er det bl.a. en forudsætning for samkøring i kontroløjemed, at myndighederne har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på. Det er endvidere en forudsætning, at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Det er endelig en forudsætning, at

borgerne, som berøres af kontrolordningen, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøring så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der er omfattet af kontrolordningen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

5.3.2. Det har hidtil været Udlændingestyrelsen, der på egne og Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings vegne indhenter og samkører oplysningerne fra de nævnte registre.

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.) blev der foretaget ændringer i udlændingeloven bl.a. som følge af nedlæggelsen af det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Af forarbejderne (lovforslag nr. L 104 af 2. marts 2012) fremgår det, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering også fremover forventes at dele sags- og dokumenthåndteringssystemet EstherH. Af lovforslaget fremgår det endvidere, at der vil ske en teknisk opdeling/afskærmning i systemet, således at myndighederne ikke kan tilgå hinandens sagsdokumenter mv. I forhold til samkøring fremgår det af lovforslaget, at disse af tekniske årsager vil blive foretaget af Udlændingestyrelsen på vegne af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, indtil en opdeling/afskærmning i systemet sker.

Denne opdeling/afskærmning forventes etableret i løbet af efteråret 2013, hvorefter Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering selv vil foretage registersamkøring på denne styrelses område.

Det er med lovforslaget forudsat, at registersamkøring som hidtil gennemføres i overensstemmelse med persondatalovens regler.

Udlændingemyndighederne vil således også fremover alene indsamle og samkøre oplysninger fra de nævnte registre i det omfang, det er nødvendigt og sagligt i forhold til de typer af kontrol, som er indeholdt i udlændingelovens § 44 a, stk. 11.

Ved indsamlingen af oplysninger om personer fra eksterne registre (CPR, BBR og indkomstregisteret) vil personnummeret blive anvendt som enty-

dig identifikation af den person, der indhentes oplysninger om. Hensigten hermed er, at ingen utilsigtede oplysninger indhentes, og at der er sikkerhed for, at oplysningerne er knyttet til den korrekte person. Det forudsættes i den forbindelse, at databehandlingen finder sted i overensstemmelse med persondatalovens § 11 om behandling af oplysninger om personnummer.

Det forudsættes endvidere, at de oplysninger, der af udlændingemyndighederne indhentes fra eksterne registre i forbindelse med en registersamkøring, og som ikke efterfølgende skal anvendes i en kontrol i en sag om opholdstilladelse eller ulovligt ophold eller arbejde, vil blive slettet, når udlændingemyndighederne har konstateret, at oplysningerne ikke skal anvendes, jf. herved persondatalovens § 5, stk. 5.

De myndigheder, hvis registre udlændingemyndighederne indhenter oplysninger fra, vil ikke blive delagtiggjort i kontrolresultaterne. I tilfælde, hvor det vil være relevant at videregive oplysning om et kontrolresultat til en anden forvaltningsmyndighed, vil dette ske i overensstemmelse med de gældende regler om videregivelse af sådanne oplysninger.

5.3.3. Som anført under pkt. 5.3.2 ovenfor følger det af Datatilsynets praksis, at borgere, som berøres af en kontrolordning, i almindelighed skal gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes.

I dag informeres udlændinge, der søger om opholds- eller arbejdstilladelse her i landet, i ansøgningsskemaet om, at der kan ske efterfølgende kontrol, herunder ved registersamkøring, af, om betingelserne for opholds- og/eller arbejdstilladelsen overholdes. En tilsvarende information gives i den del af ansøgningsskemaet, som den herboende referenceperson skal udfylde i forbindelse med en ansøgning om ægtefællesammenføring.

Herudover informeres der mere generelt på udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk om muligheden for kontrol ved bl.a. registersamkøring.

Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering vil, hvis forslaget vedtages, i det ansøgningsskema, som værtsfamilien i au pair-sager skal udfylde, informere om, at der kan ske efterfølgende kontrol, herunder ved registersamkøring, af, om betingelserne for opholdstilladelsen overholdes.

I forhold til arbejdsgivere gør der sig det særlige forhold gældende, at oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber, hvor en eller flere af interessenterne er en fysisk person, må anses for omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, idet oplysninger om virksomheden er personhenførbare til virksomhedens ejer(e). Denne gruppe af virksomheder skal derfor – i modsætning til selskaber med begrænset hæftelse, f.eks. et anparts- eller aktieselskab – modtage forudgående information om, at der kan ske kontrol, herunder ved registersamkøring, af, om virksomheden beskæftiger udlændinge uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering vil derfor, hvis forslaget vedtages, i de sager, hvor en arbejdsgiver medvirker til at udfylde ansøgers ansøgningsskema (typisk sager om opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse), informere om, at der kan ske efterfølgende kontrol, herunder ved registersamkøring, af, om betingelserne for opholdstilladelsen overholdes.

For så vidt angår registersamkøring i forhold til sager, hvor en arbejdsgiver ikke har medvirket til at udfylde ansøgers ansøgningsskema – f.eks. opholdstilladelse på baggrund af studier og familiesammenføring – forventes der etableret en løsning, hvorefter der ved anmeldelse til registrering hos Erhvervsstyrelsen af enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber, hvor en eller flere af interessenterne er en fysisk person, informeres bl.a. om, at der kan ske kontrol, herunder ved registersamkøring, af, om de pågældende virksomheder beskæftiger udlændinge uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for arbejdstilladelsen fastsatte betingelser.

For at muliggøre registersamkøring med oplysninger i eksterne registre om allerede etablerede virksomheder med henblik på kontrol af, at heller ikke sådanne virksomheder har udlændinge uden fornøden arbejdstilladelse beskæftiget, herunder ikke har udlændinge beskæftiget i strid med de for arbejdstilladelsen fastsatte betingelser, forventes der tillige etableret en løsning, hvorefter allerede etablerede enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber, hvor en eller flere af interessenterne er en fysisk person, på grundlag af oplysninger fra SKAT informeres om, at der kan foretages registersamkøring med henblik på kontrol af den nævnte karakter.

I forhold til efterfølgende underretning af berørte personer forudsættes det, at registersamkøring vil blive gennemført i overensstemmelse med reglerne om oplysningspligt i persondatalovens §§ 29 og 30. En eventuel fravi-

gelse af persondatalovens § 29 vil – på samme måde som efter gældende ret – ske efter en konkret vurdering i hver enkelt sag af, om den registreres interesser findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige interesser, jf. persondatalovens § 30, stk. 2.

5.3.4. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering har allerede en teknisk løsning til registersamkøring med oplysninger fra styrelsernes sags- og dokumenthåndteringssystem EtherH med oplysninger fra CPR, BBR og indkomstregisteret.

Registersamkøringsløsningen er udviklet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning (sikkerhedsbekendtgørelsen).

5.4. Forholdet til EU-retten

Det følger af artikel 27, stk. 3, i opholdsdirektivet, at værtsmedlemsstaten har mulighed for at anmode en EU-statsborgers oprindelsesmedlemsstat og eventuelt andre medlemsstater om oplysninger om den pågældendes eventuelle tidligere straffe. Sådanne forespørgsler må dog ikke antage systematisk karakter.

Forbuddet mod at foretage systematisk kontrol i disse sager, hvor det undersøges, om EU-statsborgeren udgør en risiko for den offentlige orden eller sikkerhed, må antages også at finde anvendelse på andre typer EU-sager, herunder sager om familiesammenføring. Dette understøttes af, at det af opholdsdirektivets 23. indledende betragtning fremgår bl.a., at omfanget af foranstaltninger af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed bør begrænses i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Dette proportionalitetsprincip gælder i alle sager vedrørende opholdsret for EU-statsborgere og må antages at begrænse medlemsstaternes mulighed for at foretage systematisk kontrol.

EU-retten forhindrer ikke medlemsstaterne i at efterforske enkeltsager, hvor der er begrundet mistanke om misbrug. EU-retten forhindrer heller ikke stikprøvekontrol. EU-retten forbyder imidlertid systematisk kontrol, herunder systematisk kontrol af enkelte etniske grupper. Medlemsstaterne kan dog tage udgangspunkt i tidligere analyser og erfaringer, der viser en klar sammenhæng mellem dokumenterede tilfælde af misbrug og visse karakteristika for sådanne sager.

Der vil derfor – på samme måde som efter den gældende adgang for udlændingemyndighederne til at foretage registersamkøring – kun blive samkøret oplysninger vedrørende et mindre antal sager, der er omfattet af EU-reglerne om retten til fri bevægelighed for personer, svarende til stikprøvekontrol.

6. Ophævelse af adgangen til at indhente oplysninger i Arbejdsmarkedsportalen

6.1 Gældende ret

Efter udlændingelovens § 44 a, stk. 6, kan Justitsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Udlændingestyrelsen, Udlændingenævnet og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering uden samtykke fra ansøgeren og den herboende person indhente de oplysninger i Arbejdsmarkedsportalen, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven.

Bestemmelsen blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 89 af 30. januar 2007 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (Indførelse af selvbetjeningsmodel, ny og forenklet udformning af forsørgelseskravet i familiesammenføringsager og reform af studieområdet).

Arbejdsmarkedsportalen er en elektronisk internetportal, der hører under Arbejdsmarkedsstyrelsen, og som er tilgængelig for en række offentlige myndigheder. Portalen indeholder oplysninger på personniveau om bl.a. udbetaling af offentlig hjælp til forsørgelse.

6.2 Forslaget

Arbejdsmarkedsstyrelsen og KL besluttede i 2010 at lukke Arbejdsmarkedsportalen. Portalen har siden været under udfasning, og oplysningerne i databasen opdateres ikke længere.

De i udlændingelovens § 44 a, stk. 6, nævnte myndigheder anvender derfor ikke længere Arbejdsmarkedsportalen. De oplysninger om udbetaling af offentlig forsørgelse, som udlændingemyndighederne tidligere indhentede fra Arbejdsmarkedsportalen, indhentes nu i stedet fra SKATs indkomstregister.

Det foreslås på den baggrund, at § 44 a, stk. 6, i udlændingeloven ophæves.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11.

7. Bemyndigelse af Udlændingestyrelsen til at fastsætte regler om forsørgelse af asylansøgere

7.1. Gældende ret

Udlændinge, der opholder sig i Danmark som asylansøgere, får efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1, udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen. Det samme gælder udlændinge med ulovligt ophold, hvis det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af den pågældende, jf. § 42 a, stk. 2.

Efter § 42 a, stk. 4, 1. pkt., kan Udlændingestyrelsen bestemme, at en udlænding, der opholder sig her i landet som asylansøger eller uden lovligt ophold, og som har tilstrækkelige midler hertil, ikke skal have dækket sine eller sin families udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Udlændingestyrelsen kan endvidere efter 2. pkt. pålægge en udlænding at betale udgifterne til udlændingens eller dennes families underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser eller ophold på eller i tilknytning til et indkvarteringssted omfattet af stk. 5, såfremt udlændingen har tilstrækkelige midler hertil.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 3. pkt., kan Udlændingestyrelsen fastsætte nærmere regler om, i hvilke tilfælde en udlænding som nævnt i 1. pkt. ikke skal have dækket sin eller sin families udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, og om, i hvilke tilfælde en udlænding som nævnt i 2. pkt. kan pålægges at betale udgifterne hertil. Udlændingestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for beregningen af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, herunder fastsætte gennemsnitstakster for en given ydelse over en given periode.

Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 831 af 2. september 2009 om betaling af udgifter til underhold af asylansøgere m.fl.

Asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold er således ikke omfattet af det danske sygesikringssystem og har ikke adgang til samme sundhedsydelser som personer med lovligt ophold i Danmark.

For så vidt angår akut sundhedsbehandling, f.eks. i forbindelse med trafikuheld eller lignende, er asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold ligestillet med personer med lovligt ophold. Udgifter til akut sundhedsbehandling afholdes af regionerne, jf. sundhedslovens § 80.

De sundhedsmæssige ydelser, som Udlændingestyrelsen dækker udgifterne til, omfatter således behandling, som anses for nødvendig, men ikke akut. Det kan f.eks. være hospitalsbehandling, behandling ved speciallæger, psykologbehandling, tandlægebehandling mv. I praksis anses en sundhedsmæssig ydelse eller behandling for nødvendig, hvis den er smertelindrende eller uopsættelig. En behandling anses for uopsættelig, hvis den ikke kan vente, fordi tilstanden ellers kan indebære ikke ubetydelige risici for livsvarige mén, udvikling af svær progression af sygdom eller kronificering af tilstanden. Som eksempel på smertelindrende behandling kan nævnes tandlægebehandling for huller i tænderne.

Udlændingestyrelsens forpligtelse til at dække udgifterne til underhold af asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, omfatter også nødvendige sociale foranstaltninger, da sådanne udlændinge ikke er omfattet af den almindelige lovgivning på det sociale område, herunder serviceloven. En social foranstaltning kan være nødvendig, hvis den – under hensyn til det midlertidige ophold som asylansøger – må anses for væsentlig for den pågældende persons livsvilkår. Som eksempler på nødvendige sociale foranstaltninger kan nævnes personlig pleje og praktisk hjælp til personer med betydelig nedsat funktionsevne, omsorg for og pædagogisk arbejde med børn samt specialundervisning af handicappede børn.

For så vidt angår uledsagede mindreårige asylansøgere og mindreårige børn af asylansøgere er Udlændingestyrelsens praksis mere lempelig, således at der af humanitære grunde ikke nødvendigvis stilles krav om, at en sundhedsmæssig behandling skal være uopsættelig eller smertelindrende. På samme måde er praksis mere lempelig, når der er tale om sociale foranstaltninger i forhold til uledsagede mindreårige asylansøgere og mindreårige børn af asylansøgere.

Udgifter til ikke akutte, men nødvendige, sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold i Danmark dækkes således af Udlændingestyrelsen. Det sker enten via de takster, der er fastsat i operatørkontrakterne, og udbetales til

operatørerne i forhold til antallet af beboere mv., eller på Udlændingestyrelsens godkendelse efter ansøgning.

En række behandlinger og foranstaltninger kan umiddelbart iværksættes af det sundhedsfaglige eller socialfaglige personale hos indkvarteringsoperatørerne. Det gælder f.eks. tandlægebehandling, behandling ved alment praktiserende læge og speciallæger. Øvrige behandlinger eller foranstaltninger kan alene iværksættes af operatøren efter forudgående godkendelse af Udlændingestyrelsen. Ansøgninger indsendes til Udlændingestyrelsen af det sundhedsfaglige eller socialfaglige personale hos operatørerne på vegne af asylansøgerne.

Udlændingestyrelsen traf i 2012 ca. 4.800 afgørelser i sager om godkendelse af sundhedsmæssige eller sociale ydelser til asylansøgere. I 2013 forventer Udlændingestyrelsen at træffe ca. 3.100 afgørelser. Den forventede nedgang skyldes, at operatørerne har fået en udvidet kompetence til at iværksætte sundhedsmæssige behandlinger uden forudgående forelæggelse for Udlændingestyrelsen.

Der er afsat ca. 120 mio. kr. på finansloven for 2013 til godkendelseskrævende sundhedsmæssige og sociale ydelser til asylansøgere m.fl. Udlændingestyrelsens afgørelser træffes på grundlag af administrative retningslinjer, som er fastsat af Udlændingestyrelsen efter drøftelse med bl.a. Sundhedsstyrelsen.

7.2. Forslaget

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det være hensigtsmæssigt at styrke retssikkerheden på dette område, som i praksis kan have stor betydning for den enkelte udlænding. Efter ministeriets opfattelse bør der således fastsættes regler, som tydeliggør for den enkelte udlænding og dennes eventuelle repræsentant, hvilke rettigheder den pågældende har, og efter hvilke kriterier og procedurer den enkelte kan forvente at få stillet sundhedsmæssige ydelser til rådighed. Efter Justitsministeriets opfattelse bør en sådan detailregulering fastsættes i en bekendtgørelse.

Den nuværende bemyndigelse i § 42 a, stk. 4, 3. og 4. pkt., foreslås derfor udvidet, således at Udlændingestyrelsen også kan fastsætte regler om, hvornår og hvordan en asylansøger eller udlænding uden lovligt ophold får dækket udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Det forudsættes, at bemyndigelsen bl.a. vil blive anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler, som nærmere uddyber, hvad der skal forstås ved underhold, herunder nødvendige sociale foranstaltninger, og nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Bemyndigelsen vil desuden blive anvendt til at fastlægge, hvilke typer behandling og foranstaltninger, som operatørerne har ansvaret for og selv kan iværksætte, og hvilke der alene kan iværksættes efter forudgående godkendelse i Udlændingestyrelsen. Bemyndigelsen vil endelig blive anvendt til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger og dokumenter der normalt skal være tilvejebragt, for at en ansøgning kan behandles.

De regler, som Udlændingestyrelsen vil fastsætte i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil indebære en videreførelse af styrelsens nuværende praksis på området som beskrevet ovenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10.

8. Kompetence og klageadgang i forbindelse med afgørelser om nedsættelse af den økonomiske sikkerhed

8.1. Gældende ret

Opholdstilladelse som ægtefællesammenført er som udgangspunkt betinget af, at den herboende person stiller økonomisk sikkerhed for 50.000 kr. til dækning af eventuelle fremtidige offentlige udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven til ansøgeren, jf. udlændingelovens § 9, stk. 4.

Den økonomiske sikkerhed kan efter anmodning nedsættes med 20.000 kr., når udlændingen inden 6 måneder fra udlændingens tilmelding til folkeregistret har bestået en danskprøve på A1-niveau. Den økonomiske sikkerhed kan nedsættes med yderligere 10.000 kr., når udlændingen inden 15 måneder fra tilmeldingen til folkeregistret har bestået en danskprøve på A2-niveau, og endelig kan den økonomiske sikkerhed nedsættes med yderligere 10.000 kr., når udlændingen har bestået en afsluttende prøve i dansk, jf. § 9, stk. 31-33.

Det er i forarbejderne til de nævnte bestemmelser forudsat, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om nedsættelse af sikkerheden, jf.

lovforslag nr. L 104 af 2. marts 2012 (vedtaget som lov nr. 418 af 12. maj 2012).

Der er fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelse nr. 646 af 21. juni 2012 om sikkerhedsstillelse efter udlændingelovens § 9, stk. 4, eller § 9 c, stk. 1, 2. pkt., jf. § 9, stk. 4, til dækning af offentlige udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

8.2. Forslaget

Justitsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt, at kompetencen til at træffe afgørelse om nedsættelse af den økonomiske sikkerhed fremgår direkte af lovteksten. Med den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 31-33, jf. forslaget § 1, nr. 3, fremgår det af bestemmelserne, at det er kommunalbestyrelsen, der er den kompetente myndighed på området.

Forslaget indebærer ikke nogen ændring af gældende ret, og kommunalbestyrelsen vil således også fremover efter anmodning skulle nedsætte den økonomiske sikkerhed, hvis betingelserne for at nedsætte sikkerhedsstillelsen er opfyldt.

Foreligger der dokumentation for, at udlændingen har bestået den relevante danskprøve inden for fristerne, skal kommunalbestyrelsen som hidtil anmode det kontoførende pengeinstitut eller det pengeinstitut, der har stillet anfordringsgarantien, om at nedsætte den økonomiske sikkerhed eller om at frigive den relevante del af det deponerede beløb.

Kommunalbestyrelsens afgørelser er baseret på klare og objektive kriterier uden skønsmæssige elementer af betydning. På den baggrund finder Justitsministeriet det ubetænkeligt at afskære klageadgangen på området.

Det foreslås derfor, at der i udlændingeloven indsættes en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter udlændingelovens § 9, stk. 31-33, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 16.

9. Udvidelse af Udlændingenævnets kompetence

9.1. Overførsel af klagesager fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet

9.1.1. Gældende ret

Ved lov nr. 571 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven og lov om kommunale og regionale valg (Oprettelse af Udlændingenævnet samt valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg m.v.) blev Udlændingenævnet oprettet.

Udlændingenævnet har siden lovens ikrafttræden den 1. januar 2013 virket som klagenævn for bl.a. Udlændingestyrelsens afgørelser om familiesammenføring, tidsubegrænset opholdstilladelse, administrativ ud- og afvisning samt visse andre afgørelser.

Før Udlændingenævnets etablering var klageadgangen tilrettelagt således, at klager over de af Udlændingestyrelsens afgørelser, som Udlændingenævnet behandler i dag, blev behandlet af Justitsministeriet.

Justitsministeriet er fortsat klageinstans for en række afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen. Således kan bl.a. Udlændingestyrelsens afgørelser om ophævelse af indrejseforbud og afslag på ansøgninger om fremmedpas påklages til Justitsministeriet. Det samme gælder Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning af ansøgninger om opholdstilladelse under henvisning til manglende medvirken til afgivelse af biometriske data samt afgørelser om lovligt forfald i forbindelse med danskprøvekravene i ægtefællesammenføringsager.

Justitsministeriet behandler herudover klager over politiets afgørelser om afvisning ved indrejsen.

9.1.2. Forslaget

De klagesager, der er omtalt under pkt. 9.1.1, og som Justitsministeriet behandler i dag, knytter sig til eller har lighed med de klagesager, Udlændingenævnet behandler.

Justitsministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt at overføre klagesagerne på de nævnte områder fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet, således at klagesagsbehandlingen samles hos Udlændingenævnet.

Det foreslås i overensstemmelse hermed, at Udlændingestyrelsens afgørelser om ophævelse af indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 7 og 9, skal kunne påklages til Udlændingenævnet i stedet for Justitsministeriet.

Endvidere foreslås det, at Udlændingestyrelsens afgørelser om udstedelse af fremmedpas, jf. udlændingebekendtgørelsens §§ 6 og 7, skal kunne påklages til Udlændingenævnet i stedet for Justitsministeriet.

Det foreslås herudover, at kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning af ansøgninger om opholdstilladelse under henvisning til manglende medvirken til afgivelse af biometriske data, jf. udlændingelovens § 47 b, samt afgørelser om lovligt forfald i forbindelse med danskprøvekravene i ægtefællesammenføringsager, jf. udlændingelovens § 9, stk. 30 og 32, overføres fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet.

Endelig foreslås det, at politiets afgørelser om afvisning ved indrejsen, jf. udlændingelovens § 28, stk. 1-4, i lighed med Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning efter § 28 skal kunne påklages til Udlændingenævnet i stedet for Justitsministeriet.

Som det gælder for de afgørelser, der i dag kan påklages til Udlændingenævnet, vil det også gælde for de sagstyper, der foreslås overført fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet, at klagen som udgangspunkt skal være indgivet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 23 og 26-29.

9.2. Overførsel af bemyndigelse til at fastsætte forretningsorden

9.2.1. Gældende ret

Udlændingenævnets forretningsorden fastsættes af justitsministeren efter forhandling med beskæftigelsesministeren, jf. udlændingelovens § 52 a, stk. 10.

I medfør af udlændingelovens § 52 a, stk. 10, er der fastsat bekendtgørelse nr. 1208 af 14. december 2012 om forretningsorden for Udlændingenævnet. Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om bl.a. Udlændingenæv-

nets sammensætning og organisation, beskikkelse af nævnsmedlemmer, nævnets kompetence samt nævnets virksomhed.

9.2.2. Forslaget

For at understrege Udlændingenævnets uafhængighed foreslås det at give Udlændingenævnet bemyndigelse til selv at fastsætte sin forretningsorden.

Udlændingenævnet vil i medfør af den foreslåede bemyndigelse fastsætte en ny forretningsorden for Udlændingenævnet, der som den gældende forretningsorden vil indeholde bestemmelser om bl.a. Udlændingenævnets sammensætning og organisation, beskikkelse af nævnsmedlemmer, nævnets kompetence, herunder de foreslåede ændringer af nævnet kompetence, jf. pkt. 9.1.2 ovenfor, samt nævnets virksomhed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 25.

10. Ændring af Udlændingestyrelsens forpligtelse til at iværksætte eftersøgning af familie til uledsagede mindreårige udlændinge

10.1. Gældende ret

10.1.1. Udlændingeloven

Det følger af udlændingelovens § 56 a, stk. 9, at Udlændingestyrelsen med samtykke fra en uledsaget mindreårig udlænding iværksætter en eftersøgning af den pågældendes forældre eller andet familiemæssige netværk, medmindre den pågældende kan tage ophold på et modtage- og omsorgscenter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Bestemmelsen omfatter uledsagede mindreårige asylansøgere og uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig i Danmark uden et lovligt opholdsgrundlag, dog ikke uledsagede mindreårige fra EU-/EØS-landene.

Pligten til at iværksætte eftersøgning indtræder, hvis den mindreårige ikke ved, hvor den pågældendes forældre eller anden familie opholder sig, og den mindreårige giver samtykke til eftersøgning. Det er endvidere en forudsætning, at det kan antages, at den mindreårige har forældre eller anden familie i hjemlandet. Det vil f.eks. ikke være tilfældet, hvis der foreligger sikre oplysninger om, at forældrene er døde.

Efter udlændingelovens § 56 a, stk. 10, skal en eftersøgning sættes i værk uanset samtykke, hvis den uledsagede mindreårige har været udsat for menneskehandel, medmindre særlige grunde taler imod det. Særlige grunde kan være oplysninger om, at den mindreåriges forældre har medvirket til menneskehandlen. Derudover skal eftersøgning sættes i værk uanset samtykke, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler for det.

Efter udlændingelovens § 56 a, stk. 11, kan eftersøgningen ske i samarbejde med en organisation, der er godkendt af justitsministeren. Udlændingestyrelsen foretager således ikke selve eftersøgningen, men er forpligtet til at få eftersøgningen iværksat via relevante parter. Eftersøgning kan endvidere foretages via Udenrigsministeriet, hvis der er tale om lande, hvor Udenrigsministeriet har mulighed for at assistere. Dette vurderes konkret i hvert konkret tilfælde.

Formålet med de gældende bestemmelser i udlændingeloven er at sikre, at der iværksættes en eftersøgning af uledsagede mindreåriges forældre eller anden familie, når de pågældende f.eks. på grund af krig eller andre kriser i hjemlandet er blevet adskilt og har mistet kontakten, således at genforening forhåbentlig kan finde sted. Til grund herfor ligger en betragtning om, at det er af meget væsentlig betydning for et barns psykiske velbefindende og videre udvikling at have klarhed over sine forældres situation.

Derfor anmoder Udlændingestyrelsen om en uledsaget mindreårigs samtykke til at iværksætte en eftersøgning, når der er udpeget en personlig repræsentant for den pågældende, og der foreligger tilstrækkelige oplysninger om forældrene eller familien til, at Udlændingestyrelsen kan vurdere, om der er grundlag for at sætte en eftersøgning i værk. Typisk vil de betingelser være opfyldt under en asylsamtale. Udlændingestyrelsen vejleder i den forbindelse den uledsagede mindreårige udlænding om mulighederne for at få eftersøgt familie gennem Udenrigsministeriet og om mulighederne for at få eftersøgt familie via Røde Kors' internationale eftersøgnings-tjeneste. Udlændingestyrelsen har udarbejdet vejledningsmateriale om sin forpligtelse til at iværksætte eftersøgning til både de uledsagede mindreårige og deres personlige repræsentanter, og repræsentanterne bliver in-formeret om ordningen som en del af uddannelseskurserne for personlige repræsentanter.

Således orienterer Udlændingestyrelsen uledsagede mindreårige udlændinge om, at der kan iværksættes eftersøgning af de pågældendes familie gennem Udenrigsministeriet, hvis familien opholder sig i et land, hvor

Udenrigsministeriet har mulighed for at bistå hermed. Hvis den uledsagede mindreårige samtykker til det, bliver der iværksat eftersøgning via Udenrigsministeriet i sådanne tilfælde.

Hvis familien til en uledsaget mindreårig opholder sig i et land, hvor Udenrigsministeriets muligheder for at foretage eftersøgning aktuelt er begrænsede eller ikke til stede, orienterer Udlændingestyrelsen ligeledes herom. I sådanne tilfælde vil den mindreårige dog have mulighed for selv at sætte en eftersøgning i værk via Røde Kors.

10.1.2. International regulering

Den i udlændingelovens § 56 a, stk. 9, foreskrevne forpligtelse til at eftersøge forældre til en uledsaget mindreårig udlænding gennemfører artikel 22 i FN's konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder, som Danmark ratificerede i 1991.

Ifølge artikel 22 skal deltagerstaterne tage passende forholdsregler til at sikre, at et barn, som søger flygtningestatus, eller som anses som flygtning i overensstemmelse med gældende international eller national ret og praksis, uanset om det kommer alene eller er ledsaget af sine forældre eller af en anden person, får passende beskyttelse og humanitær bistand og nyder de rettigheder, som er angivet i konventionen og i andre internationale instrumenter vedrørende menneskerettigheder eller humanitære forhold, hvori den pågældende stat deltager.

Artikel 22 foreskriver endvidere, at deltagerstaterne med ovenstående for øje og i det omfang, de anser det for passende, skal samarbejde om enhver bestræbelse udfoldet af FN og andre ansvarlige mellemstatslige organisationer eller private organisationer, der samarbejder med FN, med henblik på at beskytte og bistå et sådant barn og på at spore forældrene eller andre medlemmer af familien til ethvert barn, der er flygtning, med det formål at opnå de oplysninger, der er nødvendige for, at barnet skal kunne genforenes med sin familie. Såfremt ingen af forældrene eller andre familiemedlemmer kan findes, skal barnet nyde samme beskyttelse som ethvert andet barn, der permanent eller midlertidigt er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser uanset årsagen, i overensstemmelse med konventionen.

Efter FN's Børnekonvention er en stat således forpligtet til at samarbejde med FN og andre organisationer med henblik på at hjælpe et barn til at

spore og blive genforenet med forældre eller anden familie, inden for de rammer, som staten selv finder passende.

Det fremgår endvidere af UNHCR's retningslinjer om behandling af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige udlændinge (United Nations High Commissioner for Refugee's Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum, 1997), at UNHCR anser det for særdeles væsentligt, at uledsagede mindreårige asylansøgere får hjælp til at søge og kommunikere med deres familiemedlemmer. Eftersøgning af forældre eller anden familie til barnet bør påbegyndes så tidligt som muligt, idet der dog i den forbindelse skal tages højde for den eventuelle risiko, man kan udsætte familien i hjemlandet for. UNHCR anbefaler, at det nationale Røde Kors eller Internationalt Røde Kors i fornødent omfang anmodes om bistand.

Efter artikel 10, stk. 4, litra c, i Europarådets konvention af 16. maj 2005 om indsatsen mod menneskehandel, som Danmark ratificerede den 30. august 2007, skal medlemsstaterne gøre deres bedste for at finde et menneskehandlet barns familie, når det er i barnets tarv. Medlemsstaterne skal tage skridt hertil hurtigst muligt efter, at barnet er identificeret som et offer for menneskehandel.

Denne bestemmelse er gennemført i udlændingelovens § 56 a, stk. 10.

10.2. Praktiske problemer forbundet med Udlændingestyrelsens forpligtelse til at iværksætte eftersøgning

Det har i praksis vist sig meget vanskeligt for Udlændingestyrelsen at opfylde forpligtelsen til at iværksætte eftersøgninger i samtlige sager, hvor det er relevant at eftersøge familie, fordi den mindreårige ikke kender familiens opholdssted og giver samtykke til eftersøgning. Det gælder, selv om der er forsøgt at finde konkrete løsninger og anvendt betragtelige ressourcer i den forbindelse. Det skyldes, at der ikke har kunnet findes samarbejdspartnere eller operatører, der kan udføre opgaven på det foreliggende grundlag i flere af de lande, hvorfra hovedparten af de uledsagede mindreårige kommer.

Røde Kors' internationale eftersøgningstjeneste er en vigtig og unik organisation på eftersøgningsområdet, fordi tjenesten har meget lang erfaring, og fordi der gøres brug af et omfattende globalt netværk. Det er imidlertid alene en uledsaget mindreårig selv, der – eventuelt bistået af sin personlige

repræsentant – kan iværksætte eftersøgning af sine forældre eller familie via tjenesten, fordi Røde Kors betragter eftersøgninger som et personligt og fortroligt anliggende. Udlændingestyrelsen kan derfor ikke anmode Røde Kors om at sætte en eftersøgning i værk og derigennem opfylde sin forpligtelse hertil. Eftersøgninger via Røde Kors kan således ikke ske på Udlændingestyrelsens initiativ, og Udlændingestyrelsen modtager heller ikke oplysninger fra Røde Kors om en eventuel iværksat eftersøgning. Udlændingestyrelsens vejledning af de uledsagede mindreårige om eftersøgninger i dette regi opfylder heller ikke Udlændingestyrelsens forpligtelse, fordi styrelsen ikke får iværksat eftersøgningen.

Som det fremgår af pkt. 10.1.1 ovenfor, kan eftersøgninger iværksættes via Udenrigsministeriet. Udenrigsministeriet foretager ikke *fysisk* eftersøgning af slægtninge, men har i visse sager mulighed for at indhente informationer gennem offentlige registre med henblik på at lokalisere slægtninge. Det kan være forbundet med vanskeligheder at foretage sådanne eftersøgninger.

Udenrigsministeriet kan endvidere kun bistå Udlændingestyrelsen i de lande, hvor Udenrigsministeriet har en repræsentation med dansk udsendt personale, og hvor repræsentationen har en fast godkendt kilde det pågældende sted. Bestræbelserne på at få iværksat eftersøgning skal ske under iagttagelse af, at uledsagede mindreårige ofte vil have en asylsag under behandling i Danmark. Derfor kan hverken Udenrigsministeriet – og i øvrigt heller ikke den organisation, der eventuelt udfører eftersøgningen – rette henvendelse til hjemlandets myndigheder for at få hjælp til at finde den mindreåriges familie, og eftersøgningen skal endvidere ske uden at eksponere familien.

Uanset de vanskeligheder, der aktuelt er forbundet med at foretage eftersøgninger i visse lande, har Udlændingestyrelsen og Udenrigsministeriet således fortsat – og fortsætter – samarbejdet om eftersøgning af familie til uledsagede mindreårige i det omfang, det er muligt.

For at opfylde forpligtelsen til at iværksætte eftersøgninger indgik Udlændingestyrelsen i sommeren 2010 en aftale med International Organization for Migration (IOM) om eftersøgning af familiemedlemmer. Med aftalen blev der etableret en pilotordning, der omfatter hjemlandene for hovedparten af de uledsagede mindreårige, der i dag indrejser i Danmark, herunder Afghanistan. Eftersøgninger i dette regi har imidlertid ligeledes vist sig vanskelige at gennemføre i praksis. Det skyldes navnlig forholdene i de

mindreåriges hjemlande. IOM er bl.a. forhindret i at operere i visse provinser i Afghanistan på grund af sikkerhedssituationen dér. Derudover kan IOM som følge af sine databeskyttelsesprincipper ikke videregive oplysninger om eftersøgningsresultater til Udlændingestyrelsen uden skriftligt samtykke fra både den mindreårige og de lokaliserede familiemedlemmer. I de få sager, hvor IOM indtil videre har lokaliseret familiemedlemmer, har skriftligt samtykke ikke foreligget.

10.3. Forslaget

Formålet med de foreslåede ændringer af udlændingelovens § 56 a er at sikre overensstemmelse mellem Udlændingestyrelsens forpligtelser i forbindelse med eftersøgning af uledsagede mindreåriges forældre eller anden familie og de faktiske muligheder, som udlændingemyndighederne har for at opfylde forpligtelserne. Som beskrevet ovenfor har Udlændingestyrelsens forpligtelse til at iværksætte eftersøgning efter de gældende bestemmelser i udlændingeloven vist sig meget vanskelig at opfylde i praksis, uanset de omfattende konkrete bestræbelser herpå.

Som det fremgår af pkt. 10.2 ovenfor, har eftersøgningspligten baggrund i artikel 22 i FN's Børnekonvention, hvorefter deltagerstaterne *i det omfang, de anser det for passende*, bl.a. skal *bistå* et uledsaget flygtningebarn med at spore forældrene eller andre familiemedlemmer med det formål at opnå de oplysninger, der er nødvendige, for at barnet kan søges genforenet med sin familie.

Efter Justitsministeriets opfattelse pålægger Børnekonventionen ikke medlemsstaterne pligt til at *iværksætte* en eftersøgning af familie til uledsagede mindreårige. Staterne forpligtes derimod til at *bistå* barnet med at få sat eftersøgning i værk. Derudover følger det af konventionen, at staterne skal *bistå* med eftersøgning i det omfang, staterne *finder det passende*.

Efter Justitsministeriets opfattelse er Udlændingestyrelsen efter de gældende regler i udlændingeloven forpligtet i videre omfang, end det følger af Børnekonventionen. Denne omstændighed bør ses i sammenhæng med de praktiske vanskeligheder for Udlændingestyrelsen med at opfylde forpligtelsen. Endvidere må det tages i betragtning, at formålet med reglerne om eftersøgning er at hjælpe børn til at få oplysninger om forsvunden familie for om muligt at blive genforenet, hvorfor myndighedernes bestræbelser bør sættes i forhold til det enkelte barns aktive ønske.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør bestemmelserne derfor ændres således, at Udlændingestyrelsen normalt ikke er forpligtet til på eget initiativ at iværksætte eftersøgning, og således at Udlændingestyrelsen heller ikke er forpligtet hertil i videre omfang, end det er praktisk muligt.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 56 a, stk. 9, således at Udlændingestyrelsens forpligtelse til *at iværksætte* en eftersøgning i stedet bliver en forpligtelse til *at bistå* en uledsaget mindreårig med at sætte eftersøgningen i værk. Dermed vil det ikke længere være Udlændingestyrelsen, der alene har ansvaret for og skal tage initiativet til at få iværksat en eftersøgning, og som alene har handlepligten i den forbindelse. Udlændingestyrelsen vil fortsat have pligt til at vejlede grundigt om mulighederne for at få iværksat en eftersøgning og til at bistå de uledsagede mindreårige med at få kontakt til en organisation eller lignende, der kan forestå eftersøgningen, f.eks. Røde Kors. Den mindreåriges personlige repræsentant vil som hidtil også skulle bistå den mindreårig.

Udlændingestyrelsens forpligtelse til at bistå en uledsaget mindreårig med at få iværksat en eftersøgning vil således kunne opfyldes ved grundig vejledning om organisationer og andre, der foretager eftersøgning, og ved bistand til at formidle kontakt mellem den mindreårig og den pågældende organisation mv.

Udlændingestyrelsen vil som hidtil kunne anmode Udenrigsministeriet om bistand til at eftersøge en uledsaget mindreårig udlændings forældre eller anden familie. Eftersøgning kan endvidere fortsat være et led i den forbedrede hjemsendelse via IOM, som er et tilbud til uledsagede mindreårige, der skal rejse ud af Danmark. Accept af tilbuddet forudsætter den mindreåriges samarbejde om hjemrejseforberedelserne, herunder ved aktiv medvirken til at fremskaffe oplysninger om en eventuel families opholdssted.

Som hidtil vil spørgsmålet om, hvorvidt en eftersøgning er iværksat, ikke i sig selv have indflydelse på udlændingemyndighedernes behandling af en ansøgning om opholdstilladelse, men konkrete oplysninger om den uledsagede mindreåriges families skæbne eller opholdssted vil fortsat kunne indgå i en eventuel sag om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, f.eks. hvis der med eftersøgning fremkommer sikre oplysninger om, at forældrene er døde.

Det foreslås endvidere at ændre Udlændingestyrelsens forpligtelse efter udlændingelovens § 56 a, stk. 10, således at Udlændingestyrelsen ikke vil

være forpligtet til at iværksætte eftersøgning af familie til uledsagede mindreårige, der er ofre for menneskehandel, i videre omfang end det er praktisk muligt. Som hidtil vil Udlændingestyrelsen fortsat have en pligt til at sætte eftersøgning i værk i tilfælde af menneskehandel, eller hvis særlige grunde i øvrigt taler for eftersøgning, dog kun hvis det er muligt. I givet fald vil eftersøgning således fortsat skulle iværksættes uafhængigt af, om den mindreårige samtykker hertil. Det afgørende vil fortsat være, om en eftersøgning vil være i den mindreåriges bedste interesse.

Udlændingestyrelsen skal derfor fortsætte bestræbelserne på at indgå i et samarbejde med organisationer, Udenrigsministeriet eller andre med henblik på at eftersøge forældre eller familie til et uledsaget mindreårigt offer for menneskehandel, hvis det er i den mindreåriges interesse, eller hvis der i øvrigt foreligger særlige grunde.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 32-34.

11. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

[...]

12. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

13. Administrative konsekvenser for borgerne

[...]

14. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

15. Forholdet til EU-retten

Ifølge artikel 3, stk. 3, i EU's Resolution af 26. juni 1997 om uledsagede mindreårige, der er statsborgere i tredjelande, bør medlemsstaterne med henblik på genforening gøre en indsats for så hurtigt som muligt at spore familiemedlemmer til en uledsaget mindreårig eller finde frem til familie-

medlemmernes opholdssted, uden at dette berører spørgsmålet om den mindreåriges retsstilling eller spørgsmålet om, hvorvidt en eventuel ansøgning om opholdstilladelse er begrundet.

De foreslåede ændringer af reglerne om iværksættelse af eftersøgning af forældre eller anden familie til uledsagede mindreårige udlænding, jf. forslagens § 1, nr. 32-34, vurderes at være i overensstemmelse hermed.

Herudover gennemfører lovforslagets § 1, nr. 1, en konsekvensændring som følge af Kroatiens medlemskab af EU og optagelse i Schengensamarbejdet.

For så vidt angår forslaget om obligatorisk anvendelse af papirbaserede ansøgningsskemaer eller digitale løsninger henvises der til pkt. 2.2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med hensyn til forslaget om udvidet adgang til registersamkøring henvises der til pkt. 5.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

16. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Danske Advokater, Amnesty International, Ankestyrelsen, Børnerådet, Børns Vilkår, CFU – Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicap Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Faglige Hus, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Finansrådet, Flygtningenævnet, Flygtninge Under Jorden, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frie Funktionærer, Færøernes Landsstyre, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grønlands Selvstyre, HK/Danmark, Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradgivnin-

gen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunernes Landsforening, Fredsfonden, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen Af Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen SIND, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Pro Vest, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Røde Kors Asylkontoret, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, SOS mod Racisme, Ægteskab uden Grænser, Ældresagen og 3F.

17. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet		
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne		
Forholdet til EU-retten	[...] Lovforslagets § 1, nr. 1, gennemfører konsekvensændringer som følge af Kroatiens medlemskab af EU.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Kroatien den 1. juli 2013 blev medlem af Den Europæiske Union, herunder optaget i Schengensamarbejdet.

Schengenreglerne finder dog ikke fuldt ud anvendelse for Kroatien fra tiltrædelsesdatoen, jf. artikel 4 i akt om Republikken Kroatiens tiltrædelsesvilkår (EUT L 112 af 24. april 2012, s. 21). Den fulde anvendelse af Schengenreglerne kræver, at Rådet for den Europæiske Union træffer afgørelse herom, efter at det i overensstemmelse med de relevante Schengenevalueringsprocedurer er blevet sikret, at de nødvendige betingelser for anvendelse af alle de relevante regler er opfyldt i Kroatien.

På den baggrund foreslås det med ændringen af udlændingelovens § 2 a, stk. 2, at Kroatien – i overensstemmelse med tiltrædelsesvilkårene – ligesom Cypern, Bulgarien og Rumænien ikke anses for et Schengenland i forhold til en række nærmere bestemmelser i udlændingeloven, herunder lovens bestemmelser om grænsekontrol.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 572 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven (Revision af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse, ændring af kravene til herboende udlændinge for opnåelse af ægtefællesammenføring, udvidelse af Flygtningenævnet og langtidsvikum til adoptivbørn). Lovændringen indebar bl.a., at pointsystemet blev ophævet, og at en række betingelser for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse blev ændret, herunder kravet om beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8.

Samtidig indebar lovændringen, at ægtefællesammenføring med en herboende udlænding blev betinget af et tilsvarende beskæftigelseskrav.

Henvisningen i udlændingelovens § 9, stk. 12, nr. 6, til den tilsvarende bestemmelse i reglerne om tidsubegrænset ophold skulle derfor rettelig have været en henvisning til § 11, stk. 3, nr. 8, frem for § 11, stk. 3, nr. 7. Det rettes der med forslaget op på.

Til nr. 3

Med den foreslåede ændring kommer det til at fremgå direkte af lovteksten, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om nedsættelse af den økonomiske sikkerhed. Der er alene tale om en præcisering, og gældende praksis videreføres uændret.

Til nr. 4

Efter den foreslåede § 9 g, stk. 1, bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om, at en ansøgning, der indgives til Udlændingestyrelsen i henhold til udlændingeloven eller bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet, skal indgives ved anvendelse af et ansøgningskema eller en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Tilsvarende foreslås det i § 9 g, stk. 2, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at en ansøgning, der indgives til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering i henhold til udlændingeloven eller bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet, skal indgives ved anvendelse af en digital ansøgningsløsning, som Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering stiller til rådighed (digital selvbetjening).

I medfør af de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser forventes det fastsat, at ansøgninger på de områder, hvor der er udviklet en digital ansøgningsløsning, jf. pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, skal indgives på denne måde. Det forventes endvidere fortsat, at ansøgninger til Udlændingestyrelsen på de områder, hvor der endnu ikke er udviklet en digital ansøgningsløsning, skal indgives på papirbaserede ansøgningskemaer. Fremadrettet forventes der udviklet digitale ansøgningsløsninger på stadig flere ansøgningsområder, og disse områder vil derefter kunne blive omfattet af kravet om anvendelse af en digital ansøgningsløsning.

Efter den foreslåede § 9 g, stk. 3, 1. pkt., kan en ansøgning omfattet af regler fastsat i medfør af de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser i stk. 1 og 2 afvises af Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, hvis den ikke indgives på den anviste måde.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering informerer mere generelt om de nye formkrav og indholdet heraf, før de omhandlede formkrav træder i kraft, herunder informerer om de ansøgningsområder, der omfattes af henholdsvis ansøgningskemakrav og krav om anvendelse af en digital ansøgningsløsning, og om adgangen

til at afvise en ansøgning, der ikke opfylder det relevante formkrav. Denne information vil blive givet på udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk.

Som anført under pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering desuden have pligt til i fornødent omfang at yde vejledning og bistand til ansøgere, der retter henvendelse om spørgsmål inden for de respektive styrelser områder. Det gælder uanset, om en ansøger henvender sig til styrelserne her i landet eller fra udlandet. Herudover vil det påhvile styrelserne i fornødent omfang at hjælpe ansøgere, der ikke har mulighed for at ansøge på den anviste måde, på samme måde som de to styrelser har pligt til det i dag.

Som anført under pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af det obligatoriske papirbaserede ansøgningskema eller manglende brug af den digitale ansøgningsløsning en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse. Afgørelsen om afvisning vil blive truffet efter en konkret og individuel vurdering.

Hvis en ansøgning ikke er indgivet til Udlændingestyrelsen ved anvendelse af det obligatoriske papirbaserede ansøgningskema, eller hvis en ansøgning ikke er indgivet til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ved brug af den digitale ansøgningsløsning, som stilles til rådighed, har Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering pligt til at vejlede ansøger om, hvorledes manglen kan afhjælpes, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1. Kun hvis ansøgeren, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke har rettet op på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan ansøgningen afvises.

En sådan afgørelse om afvisning vil ikke hindre, at sagen senere genoptages, når en fyldestgørende ansøgning er indsendt.

Om partsrepræsentation i forhold til de to styrelser anvendelse af digitale ansøgningsløsninger henvises til pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede § 9 g, stk. 3, kan en ansøgning, der ikke indgives til Udlændingestyrelsen på et ansøgningskema, eller som ikke indgives til

Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ved brug af en digital ansøgningsløsning, afvises, medmindre andet følger af EU-reglerne.

Herved sigtes til TEUF art. 21 og art. 45 samt øvrige bestemmelser om fri bevægelighed, herunder opholdsdirektivet, samt aftaler EU måtte have indgået med tredjelande, herunder Associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet og Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80. Der henvises herom til pkt. 2.2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For visse ansøgere vil overgangen til obligatorisk anvendelse af ansøgningsskemaer og digitale ansøgningsløsninger kunne være forbundet med særlige udfordringer. Det kan f.eks. være ældre mennesker, der i højere grad end den yngre del af befolkningen ikke har digitale kompetencer, andre personer uden digitale kompetencer, personer, der af grunde omfattet af FN's Handicapkonvention ikke kan udfylde et papirbaseret ansøgnings-skema eller anvende en digital ansøgningsløsning, sygdomsramte personer, personer med kognitive eller fysiske funktionsnedsættelser, der ikke er omfattet af FN's Handicapkonvention, og personer med sociale problemer.

Det foreslås på den baggrund i § 9 g, stk. 4, at Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering skal tilbyde, at en ansøgning kan indgives på anden måde end den, der er fastlagt ved regler fastsat i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne indgive ansøgning på den fastlagte måde.

Det er henholdsvis Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, der under hensyntagen til den enkelte ansøgers behov vil anvise, hvilken kommunikationskanal ansøgere, der ikke ansøger ved brug af den i regler fastsat i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, fastsatte ordning for indgivelse af ansøgning, vil skulle bruge. Disse ansøgere får dermed samme muligheder for at blive betjent som de ansøgere, der selv eller med hjælp er i stand til at anvende et papirbaseret ansøgnings-skema eller en digital ansøgningsløsning.

Der kan endvidere inden for de to styrelseres respektive områder eventuelt gøre sig særlige forhold gældende, som medfører, at det vil være hensigtsmæssigt at undlade afvisning i det konkrete tilfælde eller inden for nærmere bestemte sagstyper.

Det foreslås derfor i § 9 g, stk. 5, fastsat, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ud over de i stk. 4 nævnte tilfælde kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet på den måde, der er fastlagt ved regler fastsat i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ved at modtage ansøgningen på anden måde, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage ansøgningen på anden måde..

Det foreslås i § 9 g, stk. 6, at en digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for en myndighed på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt registreres automatisk i styrelserne datasystemer. En ansøgning, der er tilgængelig i systemet f.eks. klokken 23:59 den 30. november, er således kommet frem den 30. november.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med en af styrelsernes it-systemer eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering vil i øvrigt, som tilfældet er i dag, skulle sikre, at en ansøgning mv., der indgives til en forkert offentlig myndighed, henvises til rette myndighed.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 h, stk. 1, skal der i en række tilfælde betales et gebyr i forbindelse med indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse. Det gælder f.eks. ved indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse som arbejdstager, religiøs forkynder, studerende eller au pair. Gebyret skal indbetales senest samtidig med ansøgningens indgivelse.

Efter lovens § 9 h, stk. 4, 1. pkt., afvises ansøgningen, hvis gebyr ikke indbetales. I tilfælde, hvor gebyret er indbetalt, men hvor ansøgningen afvises på andet grundlag, f.eks. efter § 9 g, stk. 2 eller 3, om afvisning på grund af manglende dokumenter eller oplysninger, skal gebyret tilbagebetales fratrukket et beløb på 750 kr., jf. § 9 h, stk. 4, 2. pkt.

Den foreslåede ændring af § 9 h, stk. 4, indebærer, at gebyret ligeledes skal tilbagebetales fratrukket et beløb på 750 kr., hvis en ansøgning afvises af Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, fordi den ikke indgives ved anvendelse af et ansøgningskema eller ved digital selvbetjening, jf. forslaget § 1, nr. 4.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås der indsat 6 nye stykker i udlændingelovens § 9 g.

Den foreslåede ændring af § 9 h, stk. 4, er endvidere en konsekvensændring som følge af, at de gældende bestemmelser i lovens § 9, stk. 2 og 3, der ikke foreslås ændret, med indsættelsen af 6 nye stykker som stk. 1-6 bliver stk. 8 og 9.

Til nr. 6

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.) blev der som følge af nedlæggelsen af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration foretaget en række ændringer af ressortansvaret på udlændingeområdet. Der blev i den forbindelse bl.a. indsat en ny bestemmelse i udlændingelovens § 9 i.

Forslaget er en teknisk ændring som følge af, at det daværende Ministerium for Videnskab, Teknologi og Udvikling og det daværende Undervisningsministerium ved kongelig resolution af 3. oktober 2011 blev omdannet til henholdsvis Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og Ministeriet for Børn og Undervisning, de deraf følgende overførsler af sagsområder, samt at Ministeriet for Børn og Undervisning ved regeringsrokade af 9. august 2013 blev ændret til Undervisningsministeriet.

Til nr. 7

Det følger af udlændingelovens § 33, stk. 4, at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ansøgningen indgives senest 15 dage efter registreringen som asylansøger efter § 48 e, stk. 1, eller, såfremt asylsagen afgøres inden dette tidspunkt, jf. § 53 b, stk. 1, hvis ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med afslag på opholdstilladelse efter § 7, og at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b, der indgives på et senere tidspunkt ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Det foreslås, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse efter § 9 b ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Den foreslåede ændring indebærer, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse alene tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, der taler derfor.

Den foreslåede ændring af § 33, *stk. 4*, indebærer ingen ændring i vurderingen af, hvornår der foreligger ganske særlige grunde, der taler for, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse skal tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Der kan i den forbindelse henvises til forarbejderne til bestemmelsen i lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002 (Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, tillæg A, s. 4036), hvoraf bl.a. fremgår følgende: ”Ganske særlige grunde, der taler for, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse kan tillægges opsættende virkning – uanset tidspunktet for indgivelsen af ansøgninger – vil foreligge i tilfælde, hvor der på baggrund af de foreliggende oplysninger er konkret grund til at antage, at udlændingen vil blive meddelt humanitær opholdstilladelse, f.eks. på baggrund af oplysninger fra læger, psykologer eller psykiatere.”

Til nr. 8

Med den foreslåede bestemmelse i § 40 e præciseres det, at udlændingemyndighederne fastlægger en udlændings fulde navn, fødselsdato, fødselsland samt statsborgerskabsforhold og registrerer oplysningerne i deres egne sagsbehandlingssystemer. Efter den foreslåede bestemmelse er det såle-

des Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Statsforvaltningen, der fastlægger og registrerer de nævnte personoplysninger vedrørende ikke-nordiske statsborgere i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse her i landet eller udstedelse af et registreringsbevis eller opholdskort.

Opstår der tvivl om indholdet af de grundlæggende personoplysninger under andre myndigheders sagsbehandling, f.eks. i forbindelse med en kommunes behandling af udlændingens anmeldelse af indrejse efter CPR-loven, er det udlændingemyndighederne, der træffer afgørelse herom.

Det gælder bl.a., hvis der er tvivl om udlændingens fødselsdato, og udlændingen ikke har dokumentation for at være født på en bestemt dato. Udlændingemyndighederne fastsætter i dette tilfælde en skønsmæssig dato.

Hvis en udlænding f.eks. henvender sig til sin bopælskommune og anmoder om at få ændret registreringen i CPR af de ovenfor anførte oplysninger, skal den pågældende udlænding derfor henvises til at rette henvendelse til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering eller Statsforvaltningen.

Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Statsforvaltningen kan efter anmodning fra udlændingen selv eller på eget initiativ træffe afgørelse om ændring af de registrerede personoplysninger, der er registreret efter bestemmelsen, hvis det efterfølgende viser sig, at oplysningerne ikke er korrekte, herunder hvis udlændingen på et senere tidspunkt fremlægger oplysninger fra udlandet, der dokumenterer, at udlændingen har et andet navn eller fødselsdato mv. end det, der er registreret om den pågældende.

I tilfælde af efterfølgende ændring af de grundlæggende personoplysninger forudsættes udlændingemyndighederne i sager, hvor politiet har foretaget den indledende registrering, jf. udlændingelovens § 48 e, stk. 1 (asylsager), at underrette politiet om ændringen.

Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings afgørelser efter § 40 e, jf. §§ 9 i-9 n, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. den gældende § 46 a, stk. 2, der ikke foreslås ændret.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om en udlændings navn eller fødselsdato mv. kan efter gældende ret indbringes for Justitsministeriet. Statsforvaltningens afgørelser på området kan indbringes for Udlændingestyrelsen.

Til nr. 9

Bemyndigelsesbestemmelserne i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 3. og 4. pkt., ophæves, men videreføres indholdsmæssigt i det foreslåede § 42 a, stk. 14, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 10

Det foreslås, at Udlændingestyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om Udlændingestyrelsens eller udlændinges afholdelse af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1-4, herunder beregningen af udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt fastsætte gennemsnitstakster for en given ydelse over en given periode.

Det forudsættes, at bemyndigelsen bl.a. vil blive anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler, som nærmere uddyber, hvad der skal forstås ved underhold, herunder nødvendige sociale foranstaltninger og nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Det forudsættes således, at Udlændingestyrelsen vil fastsætte nærmere regler for, i hvilke tilfælde og hvordan asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold får dækket udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastlægge, hvilke typer behandling og foranstaltninger som operatørerne har ansvaret for og selv kan iværksætte, og hvilke der alene kan iværksættes efter forudgående godkendelse i Udlændingestyrelsen. Bemyndigelsen vil endelig blive anvendt til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger og dokumenter der normalt skal være tilvejebragt, for at en ansøgning kan behandles.

Udlændingestyrelsen vil desuden fortsat kunne fastsætte regler om, i hvilke tilfælde en udlænding som nævnt i stk. 4, 1. pkt., ikke skal have dækket sin eller sin families udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, og om, i hvilke tilfælde en udlænding som nævnt i stk. 4, 2. pkt., kan pålægges at betale udgifterne hertil, hvilket svarer til den hidtil gældende bemyndigelse i § 42 a, stk. 4, 3. pkt.

Udlændingestyrelsen vil endelig kunne fastsætte nærmere retningslinjer for beregningen af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, herunder fastsætte gennemsnitstakster for en given ydelse over en

given periode, hvilket svarer til bemyndigelsen i den hidtil gældende § 42 a, stk. 4, 4. pkt.

De regler, som Udlændingestyrelsen vil fastsætte i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil indebære en videreførelse af styrelsens nuværende praksis på området.

Til nr. 11

Det foreslås, at § 44 a, stk. 6, hvorefter Justitsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Udlændingestyrelsen, Udlændingenævnet og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering uden samtykke fra ansøgeren og den herboende person kan indhente de oplysninger i Arbejdsmarkedsportalen, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven, ophæves.

Arbejdsmarkedsportalen har siden 2010 været under udfasning, og de i bestemmelsen nævnte myndigheder anvender derfor ikke længere portalen.

Med ophævelsen af udlændingelovens § 44 a, stk. 6, bliver de nuværende stk. 7-12 i § 44 a herefter stk. 6-11.

Til nr. 12

Ændringen blev foreslået i forbindelse med lovforslag nr. L 130 af 30. januar 2013 som nr. 33, men blev ikke gennemført, da der i forbindelse med folketingsbehandlingen opstod en fejl, således at der måtte ses bort fra ændringen.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Statsforvaltningen til brug for Arbejdsmarkedsstyrelsens overvågning af arbejdsmarkedet kan videregive oplysninger om udlændinge, der har opnået beskæftigelse i medfør af udlændingelovens § 14 a.

Til nr. 13 og 14

Med de foreslåede ændringer af udlændingelovens § 44 a, stk. 11, kan Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen, registreringsbeviset eller opholdskortet, jf. § 6, overholdes, eller at en ud-

lænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR), Bygnings- og Boligregistret (BBR) og indkomstregisteret. I forhold til fysiske personer, enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber, hvor en eller flere af interessenterne er en fysisk person, gælder dette dog kun, såfremt personen eller virksomheden har modtaget forudgående information om, at en sådan kontrol kan finde sted.

Den foreslåede ændring af den eksisterende hjemmel til registersamkøring indebærer, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ikke som hidtil kun vil kunne foretage samkøring af oplysninger om udlændinge og – for så vidt angår ægtefællesammenførte – udlændingens ægtefælle/samlever, men også af oplysninger om andre herboende personer, herunder f.eks. i tilfælde, hvor en eller flere af betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen knytter sig til disse personer samt virksomheder.

Udlændingestyrelsen kan efter bestemmelsen således bl.a. samkøre oplysninger fra CPR og BBR med egne registre med henblik på kontrol af, om betingelserne for familiesammenføring er opfyldt, herunder at der er samliv på fælles bopæl, og at boligen opfylder visse krav. Disse krav gælder både ved ægtefællesammenføring med en ægtefælle og ved familiesammenføring med børn. Udlændingestyrelsen kan endvidere samkøre oplysninger med indkomstregisteret med henblik på kontrol af, at hverken udlændingen eller dennes ægtefælle/samlever modtager offentlige ydelser. Det samme gælder i forhold til en forsørger, hvis der er tale om familiesammenføring med børn.

Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering kan bl.a. samkøre oplysninger fra CPR og BBR med egne registre med henblik på kontrol af, om betingelsen om fælles bopæl er opfyldt i sager vedrørende au pair-ophold og i sager om medfølgende familie til udlændinge, der har opholdstilladelse med henblik på studie eller arbejde.

Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering kan endvidere samkøre oplysninger fra indkomstregisteret med egne registre for bl.a. at kontrollere, om en udlænding med en stedfæstet arbejdstilladelse arbejder i den virksomhed, tilladelsen vedrører. Herudover kan Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering ved samkøring af oplysninger om arbejdsgivere få adgang til op-

lysninger fra indkomstregisteret om, hvorvidt disse beskæftiger udlændinge i strid med de pågældende udlændinges opholds- og arbejdstilladelse.

Samkøring med oplysninger fra indkomstregisteret kan endvidere mere generelt anvendes til at finde udlændinge, der enten har opholdstilladelse, men ikke arbejdstilladelse (f.eks. au pair personer), eller som ikke længere har en gyldig opholds- eller arbejdstilladelse, men som alligevel optræder i indkomstregisteret med en lønindkomst.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering vil herudover, i det omfang der efter lovforslagets vedtagelse måtte blive fastsat regler om nye typer af opholdstilladelse, kunne foretage samkøring med henblik på kontrol af, at betingelserne for disse opholdstilladelser overholdes.

Det er som anført under pkt. 5.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger forudsat, at samkøringer som hidtil vil blive gennemført i overensstemmelse med persondatalovens regler. Udlændingemyndighederne vil således alene indsamle og samkøre oplysninger fra de nævnte registre i det omfang, det er nødvendigt og sagligt i forhold til de typer af kontrol, som er indeholdt i udlændingelovens § 44 a, stk. 11, jf. ovenfor.

Om den forudgående underretning, som forudsættes at ske af berørte personer, henvises til pkt. 5.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det forudsættes, at de oplysninger, der af udlændingemyndighederne indhentes fra eksterne registre i forbindelse med en registersamkøring, og som ikke efterfølgende skal anvendes i en kontrol i en sag om opholds- og arbejdstilladelse eller ulovligt ophold eller arbejde, på samme måde som hidtil vil blive slettet, når udlændingemyndighederne har konstateret, at oplysningerne ikke skal anvendes, jf. persondatalovens § 5, stk. 5.

Det forudsættes endvidere, at de myndigheder, hvis registre udlændingemyndighederne indhenter oplysninger fra, ikke vil blive delagtiggjort i kontrolresultaterne. I tilfælde, hvor det vil være relevant at videregive oplysning om et kontrolresultat til en anden forvaltningsmyndighed, vil dette ske i overensstemmelse med de gældende regler om videregivelse af sådanne oplysninger.

Beslutter Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering på baggrund af oplysninger indhentet i f.eks. indkomstregistret, at

der i en sag foretages en egentlig kontrol, vil udlændingemyndighederne i relevant omfang og i overensstemmelse med persondatalovens regler herom underrette de berørte personer om kontrollen. Der henvises herom i øvrigt til pkt. 5.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Resultatet af en registersamkøring vil ikke i sig selv få opholdsretlige konsekvenser for en udlænding, idet det er en forudsætning, at der sker en egentlig kontrol i den enkelte sag. Der henvises herom til pkt. 5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.) blev der som følge af nedlæggelsen af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration foretaget en række ændringer af ressortansvaret på udlændingelovens område. Lovændringen indbefatter blandt andet, at reglerne om meddelelse af opholdstilladelse af uddannelses- og beskæftigelsesmæssige grunde, som hører under Beskæftigelsesministeriets ressort, og som tidligere var indeholdt i udlændingelovens § 9 c, blev udskilt i særskilte bestemmelser (§§ 9 i-9 n). Som en konsekvens heraf burde henvisningen i § 44 e, stk. 2, til § 9 c, stk. 1, have været ændret.

Med den foreslåede ændring af § 44 e, stk. 2, ændres henvisningen til § 9 c, stk. 1, til § 9 i, stk. 1.

Til nr. 16

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven som udgangspunkt træffes af Udlændingestyrelsen med de undtagelser, der er angivet i bestemmelsen. Med den foreslåede ændring indsættes der i § 46, stk. 1, en henvisning til udlændingelovens § 9, stk. 31-33, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, idet kommunalbestyrelsen træffer afgørelse efter de nævnte bestemmelser.

Til nr. 17

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, ge-

byr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.) blev den tidligere § 4 a, stk. 2, om visum i forbindelse med aflæggelse af indvandringsprøven, ophævet, og det tidligere stk. 3 blev til stk. 2. Som en konsekvens heraf ændres med forslaget henvisningerne til § 4 a, stk. 3, i udlændingelovens §§ 46, stk. 2, 46 c, stk. 1, og 47, stk. 2, til § 4 a, stk. 2.

Til nr. 18

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 7.

Ved lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås § 33, stk. 4, ændret. I forbindelse med denne ændring udgår 2. pkt. i § 33, stk. 4.

Det foreslås derfor, at henvisningen til 2. pkt. i § 33, stk. 4, udgår af § 46, stk. 3.

Til nr. 19

Med den foreslåede ændring af § 46 a, stk. 1, afskæres administrativ rekurs vedrørende afgørelser truffet efter de foreslåede § 9 g, stk. 3-5, i udlændingeloven, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, ovenfor.

Herudover indebærer den foreslåede ændring af § 46 a, stk. 1, en konsekvensændring, idet den gældende bestemmelse i lovens § 9 g, stk. 1, der ikke foreslås ændret, med den foreslåede indsættelse af 6 nye stykker i § 9 g herefter bliver stk. 7.

Der henvises herom i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 430 af 1. maj 2013 om ændring af udlændingeloven, kildeskatteloven og integrationsloven (Adgang for asylansøgere til at arbejde og bo uden for asylcentre m.v. samt overdragelse af en del af politiets sagsbehandling i den indledende fase af asylprocessen til Udlændingestyrelsen). Ved lovændringen blev indholdet af den tidligere bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., overført til § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

Til nr. 21 og 22

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.) blev der som følge af nedlæggelsen af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration foretaget en række ændringer af ressortansvaret på udlændingelovens område.

Lovændringen indebar blandt andet, at reglerne om meddelelse af opholdstilladelse af uddannelses- og beskæftigelsesmæssige grunde, som hører under Beskæftigelsesministeriets ressort, og som tidligere var indeholdt i udlændingelovens § 9 c, blev udskilt i særskilte bestemmelser (§§ 9 i-9 n). Ved en fejl blev der ikke indsat en henvisning til de nye bestemmelser i §§ 9 i-9 n i udlændingelovens § 47 b, der regulerer adgangen til at afvise en ansøgning om opholdstilladelse, hvis ansøgeren ikke i forbindelse med ansøgningens indgivelse vil afgive biometriske kendetegn.

Med den foreslåede ændring af § 47 b fremgår det nu af bestemmelsen, at en ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 9 i-9 n afvises, hvis ansøgeren ikke vil afgive personfoto eller medvirke til optagelse af fingeraftryk.

Til nr. 23

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 48, 5. pkt., kan politiets afgørelser om afvisning ved indrejsen, jf. § 28, stk. 1-4, påklages til Justitsministeriet.

Med forslaget § 1, nr. 29, foreslås det at indsætte et nyt stykke (stk. 5) i § 52 b, hvorefter kompetencen til at behandle klager over politiets afgørelser om afvisning ved indrejsen, jf. § 28, stk. 1-4, overføres fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet.

Den foreslåede ændring af § 48, 5. pkt., er således en konsekvensændring som følge af, at klageadgangen vedrørende politiets afgørelser om afvisningen forslås flyttet fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet.

Til nr. 24

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at klageadgangen afskæres i sager, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at nedsætte den øko-

nomiske sikkerhed efter udlændingelovens § 9, stk. 31-33. Sådanne afgørelser vil herefter ikke kunne påklages til anden administrativ myndighed.

Til nr. 25

Efter den gældende bestemmelse i § 52 a, stk. 10, fastsættes Udlændingenævnets forretningsorden af justitsministeren efter forhandling med beskæftigelsesministeren. Med hjemmel i denne bemyndigelse er der fastsat bekendtgørelse nr. 1208 af 14. december 2012 om forretningsorden for Udlændingenævnet.

Den foreslåede ændring af § 52 a, stk. 10, indebærer, at Udlændingenævnet selv kan fastsætte sin forretningsorden.

Der henvises herom i øvrigt til pkt. 9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Efter udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 3, kan Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse meddelt efter § 9, § 9 c, stk. 1, § 9 d og § 9 f, jf. nr. 1 og 2, herunder afgørelser om lovligt forfald, jf. § 9 f, stk. 5, og afgørelser om inddragelse af sådanne opholdstilladelser, jf. § 11, stk. 2, og § 19, påklages til Udlændingenævnet.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 30, skal opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, afgørende taler derimod, betinges af, at udlændingen består en af justitsministeren etableret danskprøve på A1-niveau eller en anden danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau. Prøven skal være bestået senest 6 måneder fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis udlændingen allerede har opholdstilladelse her i landet, fra meddelelsen af opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 1. Det påhviler udlændingen at fremlægge dokumentation herfor. Hvis udlændingen har aflagt, men ikke bestået prøven inden 6 måneder, kan omprøve finde sted indtil 3 måneder efter udløbet af fristen på 6 måneder. Ved lovligt forfald suspenderes de nævnte frister efter ansøgning herom med en periode svarende til varigheden af det lovlige forfald.

Efter § 19, stk. 1, nr. 11, kan opholdstilladelsen inddrages, når opholdstilladelsen er betinget af, at udlændingen består en danskprøve, jf. § 9, stk.

30, og udlændingen ikke har bestået prøven inden for de frister, der er nævnt i § 9, stk. 30.

Forlængelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1 – det vil sige ægtefællesammenføring og familiesammenføring på grundlag af fast samlivsforhold af længere varighed – er således normalt betinget af, at udlændingen består en danskprøve.

Ægtefællesammenføring efter § 9 c, stk. 1, er normalt ligeledes betinget af, at danskprøvekravet i § 9, stk. 30, er opfyldt, jf. § 9 c, stk. 1, 2. pkt.

Afgørelser om lovligt forfald i forbindelse med det danskprøvekrav, der stilles efter § 9, stk. 30, træffes af Udlændingestyrelsen i 1. instans med klageadgang til Justitsministeriet, jf. § 46, stk. 1, og § 46 a, stk. 1.

Med den foreslåede ændring af § 52 b, stk. 1, nr. 3, foreslås det, at også Udlændingestyrelsens afgørelser om lovligt forfald efter § 9, stk. 30, kan påklages til Udlændingenævnet.

Der henvises herom i øvrigt til pkt. 9.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning af indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse under henvisning til, at udlændingen ikke har lovligt ophold her i landet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 6, og § 9 f, stk. 8, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. § 52 b, stk. 1, nr. 5.

Afgørelser om afvisning af en ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 9 og 9 c-f under henvisning til manglende medvirken til afgivelse af biometriske data, jf. § 47 b, stk. 1 (personfotografi) og 2 (fingeraftryk), træffes af Udlændingestyrelsen i 1. instans med klageadgang til Justitsministeriet, jf. § 46, stk. 1, og § 46 a, stk. 1.

Med den foreslåede ændring af § 52 b, stk. 1, nr. 5, foreslås det, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning af ansøgninger om opholdstilladelse efter §§ 9 og 9 c-f under henvisning til manglende medvirken til afgivelse af biometriske data kan påklages til Udlændingenævnet frem for til Justitsministeriet.

Samtidig ændres henvisningen i § 52 b, stk. 1, nr. 5, til § 9 c, stk. 5, til § 9 c, stk. 6, idet stk. 5 blev stk. 6 ved lov nr. 432 af 1. maj 2013 om ændring af udlændingeloven (Bedre beskyttelse af ofre for menneskehandel).

Ligeledes ændres henvisningen til § 9 f, stk. 5, til § 9 f, stk. 6, idet stk. 5 blev stk. 6 som en konsekvens af indsættelsen af et nyt stk. 5 ved lov nr. 434 af 1. maj 2013 om ændring af straffeloven, udlændingeloven og lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning (Styrket indsats mod tvang i forbindelse med ægteskaber og religiøse vielser).

Der henvises herom i øvrigt til pkt. 9.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Bestemmelserne i udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 1-8, vedrører Udlændingenævnets kompetence til at behandle klager over afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen.

Det foreslås at indsætte tre nye numre (nr. 9-11) i § 52 b, stk. 1. De foreslåede ændringer indebærer i lighed med forslagets § 1, nr. 29-31, at en række klagesager flyttes fra Justitsministeriet til Udlændingenævnet.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 52 b, stk. 1, nr. 9, kan Udlændingestyrelsens afgørelser om lovligt forfald, jf. § 9, stk. 32, påklages til Udlændingenævnet.

Udlændingelovens § 9, stk. 32, vedrører nedsættelse af den økonomiske sikkerhed, når en ægtefællesammenført har bestået en danskprøve på mindst A2-niveau senest 15 måneder fra tilmeldingen til folkeregisteret eller fra meddelelsen af opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 1. Hvis udlændingen har aflagt, men ikke bestået prøven inden fristen på 15 måneder, kan omprøve finde sted indtil 3 måneder efter udløbet af fristen på 15 måneder. Ved lovligt forfald suspenderes de nævnte frister efter ansøgning herom med en periode svarende til varigheden af det lovlige forfald.

Forslaget til § 52 b, stk. 1, nr. 9, indebærer således, at Udlændingestyrelsens afgørelser om lovligt forfald i forbindelse med danskprøven kan påklages til Udlændingenævnet.

Det foreslås endvidere i § 52 b, stk. 1, nr. 10, at Udlændingenævnet behandler klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om ophævelse af indrejseforbud, jf. § 32, stk. 7 og 9.

Udlændingenævnet kan efter den foreslåede bestemmelse i § 52 b, stk. 1, nr. 11, herudover behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om fremmedpas. Der er tale om afgørelser truffet efter §§ 6 og 7 i be-

kendtgørelse nr. 727 af 28. juni 2012 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen). Der ændres derimod ikke ved klageadgangen vedrørende afgørelser om rejsedokument for flygtninge, som efter § 53 a, stk. 1, nr. 3, kan påklages til Flygtningenævnet.

Der henvises herom i øvrigt til pkt. 9.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Politiet træffer efter udlændingelovens § 48, 1. pkt., afgørelser om afvisning ved indrejsen, jf. udlændingelovens § 28, stk. 1-4. Politiets afgørelser kan efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 48, 5. pkt., påklages til Justitsministeriet.

Efter udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 7, behandler Udlændingenævnet klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning efter udlændingelovens § 28.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 52 b, stk. 5, at også politiets afgørelser om afvisning, jf. udlændingelovens § 28, stk. 1-4, fremover vil skulle påklages til Udlændingenævnet.

Herudover indebærer den foreslåede ændring en konsekvensændring som følge af, at de gældende bestemmelser i lovens § 52 b, stk. 5 og 6, med indsættelsen af et nyt stykke bliver stk. 6 og 7.

Til nr. 30

Ved lovforslagets § 1, nr. 29, foreslås der indsat et nyt stykke (stk. 5) i udlændingelovens § 52 b, hvorefter Udlændingenævnet overføres kompetence fra Justitsministeriet til at behandle klager over politiets afgørelser om afvisning ved indrejsen, jf. § 28, stk. 1-4.

Efter den gældende bestemmelse i § 52 b, stk. 5, som bliver til § 52 b, stk. 6, skal klage over de afgørelser, der er nævnt i § 52 b, stk. 1-4, være indgivet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelsen om afgørelsen.

Den foreslåede ændring af § 52 b, stk. 5 (der bliver stk. 6), er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 29, og indebærer, at klager over politiets afgørelser om afvisning ved indrejsen på samme måde som de klager, Udlændingenævnet behandler i dag, skal indgives inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Til nr. 31

Ved lov nr. 532 af 12. juni 2012 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (Ægteskab mellem to personer af samme køn) blev der indsat en ny § 1 i ægteskabsloven, og den tidligere § 1 blev i uændret form videreført i § 1 a.

Som en konsekvens heraf ændres med forslaget henvisningen til ægteskabslovens § 1 i udlændingelovens 56 a, stk. 6, nr. 6 (om ophør af hvervet som repræsentant for uledsagede mindreårige udlændinge), til § 1 a.

Til nr. 32

I dag er Udlændingestyrelsen forpligtet til at iværksætte en eftersøgning af en uledsaget mindreårig udlændings forældre eller andet familiemæssige netværk, hvis den mindreårige samtykker til det. Således har Udlændingestyrelsen både pligt til at indhente den mindreåriges samtykke og til at foranstalte eftersøgningen iværksat.

Efter den foreslåede ændring af § 56, stk. 9, 1. pkt., skal Udlændingestyrelsen efter ønske fra en uledsaget mindreårig udlænding bistå den pågældende med at iværksætte en eftersøgning af den pågældendes forældre eller andet familiemæssige netværk, medmindre den mindreårige kan tage ophold på et modtage- og omsorgscenter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen skal hjælpe en uledsaget mindreårig med at få sat en eftersøgning af den pågældendes forældre eller anden familie i værk, når den pågældende ønsker det. Således vil eftersøgning som hidtil forudsætte, at den mindreårige samtykker til, at det skal ske. Udlændingestyrelsen vil fortsat spille en central rolle i forbindelse med eftersøgning, fordi Udlændingestyrelsen skal bistå den mindreårige. Iværksættelsen af en eftersøgning af forældre eller anden familie til en uledsaget mindreårig udlænding vil imidlertid fremover i højere grad end i dag skulle ske på baggrund af den mindreåriges ønske og initiativ.

Udlændingestyrelsens praksis for og forpligtelse til at vejlede grundigt om mulighederne for at få eftersøgt forældre eller anden familie ændres ikke. Det betyder, at Udlændingestyrelsen fortsat skal vejlede en uledsaget mindreårig udlænding grundigt om eksisterende eftersøgningsmuligheder så

tidligt som muligt efter den pågældendes ankomst til Danmark. Vejledningen bør som hidtil afvente, at der er udpeget en personlig repræsentant for vedkommende. Udlændingestyrelsens vejledningspligt vil ligeledes omfatte grundig information af de personlige repræsentanter om mulighederne for eftersøgning, således at repræsentanterne kan bistå de uledsagede mindreårige i den forbindelse. Udlændingestyrelsens bistand vil derudover omfatte etablering af kontakt med Røde Kors og andre organisationer mv., hvis der er mulighed for eftersøgninger i andre organisationers regi.

Udlændingestyrelsen skal endvidere fortsat samarbejde med Udenrigsministeriet om eftersøgninger i lande, hvor Udenrigsministeriet har mulighed for at yde assistance.

Udlændingestyrelsens forpligtelse til at bistå med eftersøgning vil som hidtil ikke omfatte uledsagede mindreårige, der kender deres forældres eller anden families opholdssted. Udlændingestyrelsens forpligtelse vil fortsat heller ikke omfatte uledsagede mindreårige, der kan tage ophold på et modtage- eller omsorgscenter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Ligeledes vil uledsagede mindreårige fra EU-/EØS-landene som hidtil ikke være omfattet.

Der henvises til pkt. 10.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 33 og 34

Efter den foreslåede ændring af § 56 a, stk. 10, 1. pkt., skal Udlændingestyrelsen om muligt iværksætte en eftersøgning af en uledsaget mindreårigs forældre eller andet familiemæssige netværk, hvis den mindreårige har været udsat for menneskehandel, medmindre særlige grunde taler imod det. Som hidtil er Udlændingestyrelsen således forpligtet til at søge eftersøgning af forældre eller anden familie til et uledsaget mindreårigt offer for menneskehandel iværksat, medmindre særlige grunde taler imod det, uanset om den mindreårige samtykker til det.

Efter den foreslåede ændring består Udlændingestyrelsens forpligtelse kun i det omfang, det er muligt at iværksætte eftersøgningen. Udlændingestyrelsen vil fortsat være forpligtet til at undersøge, om eftersøgning af familie til et uledsaget mindreårigt offer for menneskehandel er mulig at iværksætte via Udenrigsministeriet eller organisationer, der måtte samarbejde med Udlændingestyrelsen herom, men hvis den uledsagede mindreåriges familie må antages at opholde sig i et land, hvor hverken Udenrigsministe-

riet eller organisationer, som Udlændingestyrelsen samarbejder med, aktuelt kan foretage eftersøgning, vil Udlændingestyrelsen ikke være forpligtet til at iværksætte eftersøgning af familien. Som i dag vil Udlændingestyrelsen fortsat være forpligtet til at vejlede om eventuelle eftersøgningsmuligheder, der kan forsøges i fortrolighed mellem den mindreårige og operatøren, f.eks. Røde Kors.

Efter den foreslåede ændring af § 56 a, stk. 10, 2. pkt., skal Udlændingestyrelsen endvidere om muligt iværksætte en eftersøgning af forældre eller anden familie til en uledsaget mindreårig, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Udlændingestyrelsen, på samme måde som i forhold til uledsagede mindreårige ofre for menneskehandel, kun er forpligtet til at sætte en eftersøgning i værk, når Udenrigsministeriet eller organisationer, som Udlændingestyrelsen måtte samarbejde med, har mulighed for at udføre eftersøgningen i det pågældende land. Der er derudover tale om sproglige ændringer, der har til formål at præcisere, at Udlændingestyrelsen altid har pligt til at søge eftersøgning af forældre eller familie til uledsagede mindreårige iværksat, hvis ganske særlige grunde taler for det, og det er muligt uanset den pågældendes ønske og samtykke.

Bestemmelsen vil derudover blive administreret som hidtil.

Der henvises til pkt. 10.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 35

Den foreslåede ændring af § 56 a, stk. 11, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 32. Efter dette forslag skal Udlændingestyrelsen bistå et barn med at få en eftersøgning sat i værk, men har ikke pligt til at iværksætte en eftersøgning. Udlændingestyrelsen skal derfor ikke længere samarbejde med organisationer herom.

Udlændingestyrelsen skal som hidtil – hvis det er muligt – iværksætte en eftersøgning af forældre eller andet familiemæssigt netværk i tilfælde af menneskehandel, medmindre særlige grunde taler imod det. Udlændingestyrelsen skal ligeledes fortsat – hvis det er muligt – iværksætte en eftersøgning af forældre eller andet familiemæssigt netværk, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler for det. I de nævnte tilfælde, der begge er omfattet af udlændingelovens § 56 a, stk. 10, vil Udlændingestyrelsen og den eller de organisationer, som Udlændingestyrelsen samarbejder med i forhold til

eftersøgning, som hidtil kunne udveksle oplysninger om den mindreåriges personlige forhold uden samtykke fra den pågældende eller den personlige repræsentant.

Bestemmelsen vil i øvrigt blive administreret som hidtil.

Der henvises til pkt. 10.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 36 og 38

De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 60, stk. 1 og 2, er konsekvensændringer, idet bestemmelsen i udlændingelovens § 16, stk. 2, blev ophævet ved lov nr. 523 af 24. juni 2005 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Med forslaget udgår henvisningen i § 60, stk. 1, til den nu ophævede § 16, stk. 2, mens henvisningen i § 60, stk. 2, til § 16, stk. 1, ændres til § 16.

Til nr. 37

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 430 af 1. maj 2013 om ændring af udlændingeloven, kildeskatteloven og integrationsloven (Adgang for asylansøgere til at arbejde og bo uden for asylcentre m.v. samt overdragelse af en del af politiets sagsbehandling i den indledende fase af asylprocessen til Udlændingestyrelsen). Ved lovændringen blev indholdet af den daværende bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 2. pkt., overført til § 42 a, stk. 7, 4. pkt., og det daværende § 42 a, stk. 8, 2. pkt., blev til § 42 a, stk. 9, 2. pkt.

Til § 2

Til nr. 1

Forslaget har til formål at indføre en hjemmel til at sætte en række bestemmelser i lov nr. 1511 af 27. december 2009 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), bemyndigelse til at fastsætte regler om studieaktivitet m.v.) i kraft for Færøerne og Grønland. Det skyldes, at der kun er hjemmel til at sætte en bestemmelse i en dansk lov i kraft ved anordning på Færøerne og i Grønland én gang.

De bestemmelser i loven, der vedrører indførelse og ibrugtagning af visuminformationssystemet (VIS), er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 677 af 17. juni 2013 og forventes tillige inden for kortere tid sat i kraft for Grønland. Loven indeholder herudover bestemmelser om anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II), som tillige bør sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Den foreslåede bestemmelse vil gøre det muligt at udstede en kongelig anordning på Færøerne og i Grønland for de bestemmelser i lov nr. 1511 af 27. december 2009, som ikke er sat i kraft.

Til § 3

Til nr. 1 og 2

Asylansøgere er omfattet af reglerne for begrænset skattepligt, så længe de pågældende ikke er blevet meddelt opholdstilladelse i Danmark. Erhverver en asylansøger lønindkomst, beskattes lønnen med en bruttoskat på 30 pct. samt arbejdsmarkedsbidrag. Asylansøgere har ikke mulighed for at vælge beskatning efter de almindelige regler i stedet for bruttoskatten.

Med vedtagelsen af lov nr. 430 af 1. maj 2013 blev der indført hjemmel i udlændingelovens § 42 g, stk. 2, til, at asylansøgere, der er optaget på en ungdomsuddannelse, kan deltage i ulønnet eller lønnet praktik som led i uddannelsen.

Med de foreslåede ændringer præciseres det, at eventuelle uddannelsesydelser, der måtte blive udbetalt til asylansøgere, der deltager i praktik som led i en ungdomsuddannelse i medfør af udlændingelovens § 42 g, stk. 2, bruttobeskattes efter de regler, der gælder ved beskatning af asylansøgers lønindkomst.

Det foreslås således, at de former for uddannelsesydelser, som er undergivet begrænset skattepligt til Danmark i medfør af kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 13-21, omfattes af den bruttoskatteordning, der gælder for beskatning af asylansøgers lønindkomst.

Til § 4

Lovforslagets 3, stk. 1, indebærer, at loven træder i kraft den [...]

Forslagets § 3, stk. 2, indebærer, at udlændingelovens § 33, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 7, alene finder anvendelse for udlændinge,

der indgiver ansøgning om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b efter lovens ikrafttræden.

Forslagets § 3, *stk. 3*, indebærer, at ændringen af kildeskatteloven (lovforslagets § 3) har virkning fra og med indkomståret 2014.

Til § 5

Bestemmelsen angår lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at ændringerne af udlændingeloven (lovforslagets §§ 1 og 2) ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget